

ЗАКОН

ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

ЧАСТ ПЪРВА ПРЕДМЕТ И ЦЕЛИ НА ЗАКОНА. ОРГАН

ГЛАВА ПЪРВА ПРЕДМЕТ И ЦЕЛИ НА ЗАКОНА

Чл. 1. Този закон урежда:

1. принципите и механизмите за предотвратяване на корупционно поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. принципите и механизмите за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

3. условията и реда за деклариране и проверка на имущественото състояние;

4. условията и реда за установяване на конфликт на интереси;

5. условията и реда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

6. статута и функционирането на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество;

7. санкциите и последиците при корупционно поведение и установяване на незаконно придобито имущество.

Чл. 2. (1) По смисъла на този закон корупционно поведение е налице, когато в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето получава облаги, водещи до незаконно увеличаване на неговото или на свързани с него лица имуществено състояние. За корупционно поведение по смисъла на този закон се счита и изпълнението на възложените правомощия или задължения по служба при условията на конфликт на интереси.

(2) По смисъла на този закон незаконно придобито имущество, което подлежи на отнемане в полза на държавата, е това, за което не е установен законен източник на придобиване.

Чл. 3. (1) Целите на закона са:

1. създаване на ефективна система за предотвратяване на корупционно поведение, която гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото;

2. защита на интересите на обществото чрез предотвратяване и ограничаване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него.

(2) Ограниченията на собствеността, предвидени в този закон, се прилагат в степента, която е необходима за постигане целите на закона.

Чл. 4. (1) Този закон се прилага при спазване на следните принципи:

1. повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. публичност на имуществото на лицата, заемащи висши публични длъжности;

3. зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите, включително правото на защита;

4. пропорционалност на намесата в личния и семейния живот и собствеността на гражданите;

5. независимост, обективност, откритост и отчетност на държавните органи;

6. защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ;

7. защита на лицата, подали сигнал по реда на този закон;

8. засилено взаимодействие между държавните органи за осъществяване на целите на закона.

(2) Производството за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество се провежда независимо от наказателното производство срещу проверяваното лице и/или свързаните с него лица.

Чл. 5. (1) Лица, заемащи висши публични длъжности по смисъла на този закон, са:

1. президентът и вицепрезидентът;

2. народните представители;

3. министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите и заместник-министрите;

4. членовете на Европейския парламент от Република България;

5. членовете на Европейската комисия от Република България и българските граждани, заемащи длъжности в органите на Европейския съюз, избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

6. председателят и съдиите от Конституционния съд;

7. председателите на Върховния касационен съд и на Върховния административен съд, главният прокурор, техните заместници, членовете на Висшия съдебен съвет, главният инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, съдиите, прокурорите и следователите;

8. омбудсманът и заместник-омбудсманът;

9. председателят, заместник-председателите и членовете на Сметната палата;

10. управителят, подуправителите, членовете на управителния съвет и главният секретар на Българската народна банка;

11. управителят и подуправителят на Националния осигурителен институт;

12. управителят и подуправителят на Националната здравноосигурителна каса и директорите на районните здравноосигурителни каси;

13. председателите на държавни агенции, председателите и членовете на държавни комисии, изпълнителните директори на изпълнителните агенции, ръководителите на държавни институции, създадени със закон или с постановление на Министерския съвет, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт;

14. директорът и заместник-директорите на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество;

15. членовете на Изпълнителния съвет и на Надзорния съвет на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол;

16. директорът, заместник-директорите и главният секретар на Агенция „Митници“, директорите на дирекции в Централното митническо управление, началниците на митници и техните заместници, началниците на митническите бюра и митническите пунктове;

17. изпълнителният директор, заместник изпълнителните директори и главният секретар на Националната агенция за приходите, директорите на дирекции в Централното управление и директорите на териториалните дирекции на Националната агенция за приходите;

18. ръководителите на областните дирекции по безопасност на храните, на регионалните здравни инспекции, на Дирекцията за национален строителен контрол и на нейните регионални дирекции, на Държавен фонд „Земеделие“ и на неговите

областните дирекции, на областните отдели „Автомобилна администрация“, на Националния институт за недвижимо културно наследство и на териториалните му звена, на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, неговите заместници и ръководителите на териториалните ѝ служби, на Главна дирекция „Охрана“, неговият заместник и директорите на областните дирекции, на регионалните инспекции по околната среда и водите, на басейновите дирекции за управление на водите, на националните паркове, на предприятията за управление на дейностите по опазване на околната среда;

19. директорите и заместник-директорите на службите за сигурност и на службите за обществен ред по смисъла на Закона за защита на класифицираната информация, председателят, заместник-председателят, административният секретар и директорите на специализираните административни и териториални дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“ и директорът на дирекция „Вътрешна сигурност“ на Държавна агенция „Технически операции“;

20. председателят, заместник-председателят и членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства;

21. главният секретар на Министерството на вътрешните работи и неговият заместник, административният секретар, директорите на главните дирекции и техните заместници, директорът на дирекция „Вътрешна сигурност“, директорите на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи и техните заместници;

22. офицерите от висшия команден състав на въоръжените сили съгласно Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;

23. главните секретари на Народното събрание, на Президента и на Министерския съвет, главните и административните секретари в администрацията на изпълнителната власт, постоянният секретар на Министерството на външните работи и постоянният секретар на отбраната;

24. ръководителите на инспекторати по Закона за администрацията;

25. началниците на политическите кабинети;

26. областните управители и заместник областните управители;

27. кметовете и заместник-кметовете на общини, кметовете и заместник-кметовете на райони, председателите на общинските съвети, общинските съветници и главните архитекти на общините и районите;

28. председателят и членовете на Съвета за електронни медии;

29. генералните директори на Българската национална телевизия, на Българското национално радио и на Българската телеграфна агенция;

30. българските граждани, заемащи длъжности в Организацията на Северноатлантическия договор, които са избрани или назначени с решение или по предложение на български държавен орган;

31. ръководителите на задграничните представителства на Република България;

32. българските граждани, които по решение или по предложение на български публични органи са членове на управителни или на контролни органи на международни организации, съфинансирани от Република България;

33. членовете на управителния съвет и на надзорния съвет на Българската банка за развитие;

34. членовете на управителните и на контролните органи на Националната електрическа компания и на Българския енергиен холдинг, директорите на дирекции към Националната електрическа компания, членовете на управителни и на контролни органи на дъщерни дружества на Българския енергиен холдинг;

35. председателите на политическите партии, получаващи държавна субсидия, техните заместници и лицата, които съгласно устава представляват политическата партия;

36. членовете на ръководните и на контролните органи на Българския червен кръст;

37. ръководителите на бюджетни организации или други оправомощени длъжностни лица, които изпълняват функции на органи за финансово управление и контрол на средства от Европейския съюз и свързаното с тях национално финансиране или чужди средства съгласно разпоредбите на Закона за публичните финанси;

38. лицата, упълномощени по реда на Закона за обществените поръчки от публични възложители, които са задължени лица по този закон, да организират и да провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите;

39. председателят на Българската академия на науките, ректорите на държавните висши училища и началниците на военните академии и на висшите военни училища;

40. управителите и изпълнителните директори на лечебните заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса и/или от държавния или общинския бюджет;

41. членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите и директорите на държавните горски и ловни стопанства;

42. изпълнителният директор и ръководителите на териториалните поделения на Държавно предприятие „Фонд затворно дело“;

43. членовете на управителния съвет и изпълнителният директор на държавно предприятие „Български спортен тотализатор“.

(2) Съдиите, прокурорите и следователите подлежат на проверка на имущественото състояние при условията и по реда на този закон. Проверките за конфликт на интереси по отношение на тези лица се осъществяват при условията и по реда на Закона за съдебната власт. Правилата за конфликт на интереси в този закон намират приложение, доколкото Законът за съдебната власт не урежда друго.

(3) Ръководителите на ведомствата, които определят и освобождават лицата по ал. 1, са длъжни в 14-дневен срок от издаването на съответния акт да уведомят за това Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. За лицата по ал. 1, т. 5, 29 и 31 уведомлението се извършва от ръководителя на органа, приел решението или направил предложението.

ГЛАВА ВТОРА

НАЦИОНАЛНО БЮРО ЗА ПРЕДОТВАРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

Раздел I

Статут и състав

Чл. 6. (1) Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, наричано по-долу „Бюрото“, е независим, специализиран, постоянно действащ държавен орган за осъществяване на дейностите по предотвратяване на корупционно поведение сред лицата, заемачи висши публични длъжности, и за установяване на незаконно придобито имущество.

(2) Бюрото е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

Чл. 7. (1) Бюрото е колективен орган, който се състои от директор и четирима заместник-директори.

(2) Директорът и заместник-директорите на Бюрото се избират от Народното събрание.

(3) Директорът може да определи отделни дейности на Бюрото да бъдат координирани от заместник-директорите.

(4) Бюрото се подпомага от администрация, която включва и териториални дирекции. Към тях могат да се създават териториални бюра.

(5) Районите на териториалните дирекции и териториалните бюра се определят с правилника по ал. 6. Териториалните звена

се ръководят от директори и се подпомагат в дейността си от инспектори.

(6) Устройството и организацията на работата на Бюрото се уреждат в правилник, приет от Бюрото, който се обнародва в „Държавен вестник“ и се публикува на неговата интернет страница.

(7) За администрацията на Бюрото се прилага Законът за администрацията, доколкото друго не е предвидено в този закон.

Чл. 8. (1) Директор на Бюрото може да бъде български гражданин с висше юридическо образование, добра професионална репутация и най-малко 10 години стаж по специалността, който успешно е преминал проверка за почтеност.

(2) Заместник-директори на Бюрото могат да бъдат български граждани с висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“, добра професионална репутация и най-малко 7 години стаж по специалността, които успешно са преминали проверка за почтеност.

(3) Проверката за почтеност задължително включва деклариране и проверка на обстоятелствата, свързани с имуществото и конфликта на интереси, предвидени в този закон. При извършване на проверката може да се използва съдействието на други държавни органи.

(4) Директор и заместник-директори на Бюрото не могат да бъдат лица, които:

1. са осъждани за умишлено престъпление от общ характер независимо от реабилитацията или които са освобождавани от наказателна отговорност за умишлено престъпление от общ характер с налагане на административно наказание;

2. са лишавани по съответния ред от правото да заемат определена длъжност или да упражняват определена професия;

3. са членове на политическа партия или коалиция и са били членове на ръководни или контролни органи на политическа партия или коалиция една година преди назначаването;

4. еднолични търговци, съдружници в търговско дружество, управители, търговски пълномощници, търговски представители, прокуристи, търговски посредници, ликвидатори или синдици, членове на органи за управление или контрол на търговско дружество, кооперация или юридическо лице с нестопанска цел.

(5) Директорът и заместник-директорите на Бюрото не могат да заемат друга платена длъжност или да извършват друга платена дейност освен научна или преподавателска дейност. Те могат да получават приходи от интелектуална собственост.

(6) Директорът и заместник-директорите не може да са свързани лица по смисъла на този закон.

(7) При наличие на несъвместимост по ал. 4, т. 3 и 4 и ал. 5 избраният директор, съответно заместник-директор, на

Бюрото е длъжен в едномесечен срок от избирането да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта.

Чл. 9. (1) Предложенията за директор и заместник-директори на Бюрото се внасят в Народното събрание не по-рано от три и не по-късно от два месеца преди изтичането на мандата.

(2) Предложения може да правят парламентарните групи и отделни народни представители.

(3) Предложенията се придружават от подробни писмени мотиви, които аргументират добрата професионална репутация на съответния кандидат. Към всяко предложение се прилагат документи, доказващи спазването на изискванията за заемане на длъжността.

(4) Внесените предложения заедно с приложените към тях документи се публикуват в срок до 3 работни дни от получаването им на интернет страницата на Народното събрание.

(5) В 14-дневен срок от публикуването на предложенията кандидатите за директор и заместник-директори на Бюрото представят декларация за несъвместимост и декларация за имущество и интереси по този закон. В същия срок всеки кандидат за директор на Бюрото представя и писмена концепция за работата си. Декларациите и представените концепции се публикуват на интернет страницата на Народното събрание.

(6) В 14-дневен срок от публикуването на документите по ал. 5 юридически лица с нестопанска цел, регистрирани за осъществяване на общественополезна дейност, висши училища, научни и професионални организации могат да предоставят своите становища относно кандидатите, както и да отправят въпроси, които да бъдат зададени по време на публичното изслушване. Становищата и въпросите се публикуват на интернет страницата на Народното събрание.

(7) Предложенията за директор и заместник-директори на Бюрото се разглеждат от Постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси. Комисията проверява представените документи и дали кандидатите отговарят на изискванията за заемане на длъжността, изготвя доклад относно допустимостта на отделните кандидати и подготвя въпросите, които да бъдат зададени на кандидатите по време на публичното изслушване, като взема предвид и въпросите, постъпили по реда на ал. 6. Народното събрание приема правила за проверките за почтеност на кандидатите.

(8) За всеки кандидат Постоянната комисия на Народното събрание, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси изисква от Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия да извърши проверка за установяване и обявяване на принадлежност към Държавна сигурност и разузнавателните

служби на Българската народна армия, като резултатите от проверката се публикуват на интернет страницата на Народното събрание.

(9) Народното събрание провежда публични изслушвания на кандидатите за директор и заместник-директори на Бюрото в открити заседания. Заседанията се предават пряко по Българската национална телевизия и Българското национално радио.

Чл. 10. (1) Гласуването на предложенията за директор е явно, при поименно изписване на имената на народните представители и начина на тяхното гласуване чрез компютризираната система за гласуване.

(2) Всеки народен представител може да подкрепи само една кандидатура за директор на Бюрото.

(3) За избран се счита кандидатът, получил повече от половината от гласовете на присъстващите народни представители.

(4) Когато никой от кандидатите не получи необходимите гласове се провежда повторно гласуване, в което участват двамата кандидати, получили най-много гласове „за“.

Чл. 11. (1) Заместник-директорите се избират след избора на директор по реда на чл. 10, ал. 1.

(2) Всяка от кандидатурите за заместник-директор на Бюрото се гласува отделно.

(3) Всеки народен представител може да подкрепи не повече от четири кандидатури за заместник-директор на Бюрото.

(4) За избрани се считат четиримата кандидати, получили най-много от гласовете на народните представители.

Чл. 12. (1) Избраните директор и заместник-директори на Бюрото полагат следната клетва: „Заклевам се в името на Република България да спазвам Конституцията и законите на страната, да работя за осъществяване на предоставените на Бюрото функции, като спазвам принципите за независимост, обективност и добросъвестност при изпълнението на задълженията, възложени ми от закона, и в личното и професионалното си поведение се ръководя от най-високи стандарти за почтеност. Заклех се.“

(2) Полагането на клетвата се удостоверява с подписване на клетвен лист.

(3) При отказ за полагане на клетва или за подписване на клетвения лист изборът се счита за отменен.

Чл. 13. (1) Мандатът на директора и на заместник-директорите на Бюрото е 5 години с право на не повече от два мандата.

(2) Директорът и заместник-директорите на Бюрото се освобождават предсрочно:

1. по тяхно искане, подадено в писмена форма пред Народното събрание;

2. при фактическа невъзможност да изпълняват служебните си задължения повече от 6 месеца;

3. при несъвместимост по чл. 8, ал. 4, ако не са предприети необходимите действия за отстраняването ѝ, и по чл. 8, ал. 6 и при нарушаване на забраната по чл. 8, ал. 5;

4. при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по този закон;

5. при тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните им задължения;

6. при смърт или поставяне под запрещение.

(3) Предложение за освобождаване по ал. 2, т. 5 могат да правят една пета от народните представители. Преди приемане на решение по предложението се провежда изслушване на лицето по правила, приети от Народното събрание. Решението на Народното събрание за освобождаване по ал. 2, т. 5 се мотивира.

(4) При настъпване на обстоятелствата по ал. 2 се уведомява Народното събрание за извършване на нов избор.

(5) Не по-късно от един месец след предсрочното прекратяване на мандата се провежда процедура за избор на директор, съответно на заместник-директор на Бюрото.

(6) При предсрочно прекратяване на мандата новоизбраният директор, съответно заместник-директор, започва нов мандат.

(7) След изтичане на мандата или при предсрочно прекратяване на правоотношението на основание чл. 13, ал. 2, т. 1 и 2 директор или заместник-директор на Бюрото, заемал длъжността съдия, прокурор или следовател, се възстановява на заеманата длъжност преди избора, като времето, през което е бил член на Бюрото, се зачита за стаж по чл. 164, ал. 1-7 от Закона за съдебната власт.

Чл. 14. (1) Директорът и заместник-директорите на Бюрото заемат съответната длъжност по трудово правоотношение.

(2) Директорът на Бюрото получава основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на председателя на Народното събрание.

(3) Заместник-директорите на Бюрото получават основно месечно възнаграждение в размер 90 на сто от възнаграждението на директора.

Чл. 15. (1) Териториалните дирекции на Бюрото се ръководят от директори.

(2) За директори на териториалните дирекции се назначават български граждани, които имат висше юридическо или икономическо образование и най-малко 5 години стаж по специалността, за които не са налице несъвместимостите по чл.

8, ал. 4 и 6 и забраната по чл. 8, ал. 5 и които са преминали успешно проверка за почтеност.

(3) Директорите на териториалните дирекции се назначават след провеждане на конкурс.

(4) За директорите на териториални дирекции се прилага съответно чл. 16, ал. 5-8.

Чл. 16. (1) Администрацията на Бюрото се състои от инспектори, други държавни служители и от служители, работещи по трудово правоотношение.

(2) За инспектори в Бюрото се назначават лица с висше образование, за които не са налице несъвместимостите по чл. 8, ал. 4 и 6 и забраната по чл. 8, ал. 5 и които са преминали успешно проверка за почтеност, след провеждане на конкурс.

(3) Повече от половината от назначените за инспектори в централната администрация на Бюрото трябва да имат висше юридическо или икономическо образование.

(4) За инспектори в териториалните дирекции се назначават само лица с висше юридическо или икономическо образование.

(5) По време на заемане на длъжността инспекторите подлежат на периодични и инцидентни проверки за почтеност.

(6) Проверките за почтеност на инспекторите задължително включват деклариране и проверка на обстоятелствата, предвидени в този закон, както и изследване с полиграф.

(7) Проверките за почтеност на инспекторите се осъществяват по правила, приети от Бюрото, които се публикуват на неговата интернет страница.

(8) Непреминаването на проверка за почтеност е основание за освобождаване от длъжността.

Чл. 17. (1) Стажът на директора и заместник-директорите на Бюрото, на директорите на териториалните дирекции, на инспекторите, както и на другите служители в администрацията, заемащи длъжност, за която се изисква висше юридическо образование и юридическа правоспособност, се зачита за юридически стаж.

(2) Стажът на лицата по ал. 1, заемащи длъжност, за която се изисква висше икономическо образование, се зачита за стаж по специалността в общественния сектор.

(3) Директорът и заместник-директорите на Бюрото, директорите на териториалните дирекции и инспекторите се застраховат със застраховка „Злополука“ и застраховка „Живот“ при или по повод изпълнение на служебните си задължения за сметка на държавния бюджет.

Раздел II

Правомощия

Чл. 18. (1) Бюрото:

1. извършва проверка и анализ на декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. установява конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности;

3. извършва предварителна проверка на сигнали за корупционно поведение, подадени при условията и по реда на този закон;

4. проверява сигнали във връзка с декларациите за несъвместимост на лицата, заемащи висши публични длъжности, и сезира органа по избора или назначаването за предприемане на съответни действия;

5. извършва проверка на имущественото състояние, взема решение за удължаване на проверката, освен в случаите по чл. 21, и взема решения за прекратяване на проверката;

6. образува производство за отнемане на незаконно придобито имущество, което включва внасяне в съда на искане за налагане на обезпечителни мерки на иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество;

7. отказва образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество;

8. прекратява производства за отнемане на незаконно придобито имущество и сключва спогодби по този закон;

9. разработва и предлага антикорупционни мерки и проекти на нормативни актове с антикорупционна насоченост, изготвя анализи на проекти на нормативни актове и на действащото законодателство относно наличието на норми, създаващи корупционен риск;

10. разработва методологии за оценка на риска от корупционно поведение, етични стандарти за поведение и системи за проверка на почтеността и оказва съдействие на държавните органи и на органите на местното самоуправление и местната администрация за тяхното прилагане;

11. прави предложения до съответния член на Министерския съвет, отговарящ за координацията на антикорупционните политики, за предоставяне от Министерския съвет на парични награди на разследващи журналисти, длъжностни лица и граждани, които са подали сигнали за корупция, довели до осъждане на лице с наказание „лишаване от свобода“;

12. дава методически указания по прилагането на закона;

13. събира и обобщава информация за националните антикорупционни политики и мерки, необходима за доклади и

анализи на европейски и международни организации и институции, включително в рамките на мониторингови механизми;

14. организира провеждането на обучения, семинари и кампании с антикорупционна насоченост;

15. приема правила за провеждане на проверките за почтеност на служителите на Бюрото и организира тяхното провеждане;

16. осъществява сътрудничество с чуждестранни и международни институции и български и чуждестранни неправителствени организации;

17. назначава директорите на териториалните дирекции и инспекторите, изменя и прекратява правоотношенията им;

18. упражнява други правомощия, предвидени в закон.

(2) Не се допуска едни и същи административни звена на Бюрото да изпълняват дейности в изпълнение на правомощията по ал. 1, т. 1-8 и по ал. 1, т. 9, 10 или 12.

(3) Изготвените от Бюрото анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да вземат отношение по тях в едномесечен срок и да информират Бюрото за приетите мерки и сроковете за тяхното прилагане, както и за неприетите от тях мерки и мотивите за това.

(4) Бюрото обменя информация за целите на този закон с компетентните органи на други държави и с международни организации въз основа на международни актове и международни договори, които са в сила за Република България.

Чл. 19. (1) Решенията на Бюрото се приемат с мнозинство повече от половината от всички членове, като решенията по чл. 18, ал. 1, т. 1-8 се мотивират. В мотивите се посочват фактите, доказателствата, въз основа на които те са установени, както и направените правни изводи.

(2) Мотивираните откази за образуване на производство за установяване на незаконно придобито имущество се публикуват незабавно на интернет страницата на Бюрото при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни и на Закона за защита на класифицираната информация.

(3) Решенията на Бюрото по чл. 18, ал. 1, т. 1, 3, 5-8 не подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) За заседанията на Бюрото се води протокол.

Чл. 20. (1) Директорът на Бюрото:

1. ръководи и организира дейността на Бюрото и го представлява в страната и в чужбина;

2. насрочва и ръководи заседанията на Бюрото;

3. е първостепенен разпоредител с бюджет;
4. утвърждава образци на декларациите в случаите, предвидени в този закон;
5. осъществява функциите на орган по назначаването и на работодателя по отношение на служителите на Бюрото;
6. в края на всяко шестмесечие представя публично обобщена информация за дейността на Бюрото през съответния период, която се публикува и на интернет страницата на Бюрото;
7. издава наказателни постановления за извършени нарушения по този закон;
8. сезира компетентните органи при условията и по реда на този закон.

(2) В отсъствието на директора неговите правомощия се изпълняват от определен от него със заповед заместник-директор.

(3) При обективна невъзможност за изрично оправомощаване по ал. 2 правомощията на директора се изпълняват от заместник-директора с най-дълъг стаж по специалността.

Чл. 21. Директорите на териториални дирекции в района на съответната дирекция:

1. образуват проверка на имущественото състояние на основанията, предвидени в чл. 85-87;
2. удължават еднократно срока на образуваната проверка с до 6 месеца в случаите, предвидени в този закон;
3. организират опазването на имущество, върху което са наложени обезпечителни мерки.

Чл. 22. (1) Инспекторите в Бюрото:

1. проучват и анализират информацията от декларациите за имущество и интереси;
2. извършват предварителна проверка по глава пета;
3. извършват проверка на имущественото състояние;
4. извършват проверка за наличие на конфликт на интереси;
5. съставят актове за установяване на административни нарушения в случаите, предвидени в този закон;
6. изготвят доклад с предложение за сезиране на компетентните органи в случаите, предвидени в този закон.
7. изпълняват други дейности за изпълнение на правомощията на Бюрото.

(2) По всяко производство за проверка на имущественото състояние и за установяване на конфликт на интереси се определят двама инспектори-докладчици.

(3) Определянето на инспекторите-докладчици се извършва на случаен принцип по правила, приети от Бюрото. Тези правила и тяхното прилагане трябва да гарантират безпристрастност при определянето на докладчиците. Контрол за спазване на правилата осъществява директорът на Бюрото или определен от него заместник-директор.

(4) Промяна на инспектор-докладчик се допуска при обективна невъзможност за изпълнение на задълженията в продължение на повече от 20 дни или при направен отвод.

Чл. 23. (1) Информацията, която е станала известна на директора и заместник-директорите на Бюрото, на директорите на териториалните дирекции и на инспекторите в тях, както и на служителите в администрацията при или по повод изпълнението на задълженията им, е служебна тайна.

(2) При встъпването си в длъжност лицата по ал. 1 подписват декларация, че няма да разгласяват информацията по време на заемане на длъжността и след освобождаването им.

(3) Директорът, заместник-директорите и служителите на Бюрото не могат да предоставят информация относно лицата, по отношение на които са подадени сигнали или са образувани проверки и производства, преди тяхното приключване, както и да изразяват публично становището си по висящи пред Бюрото производства.

Чл. 24. (1) Лице, което е поканено за изслушване или за предоставяне на информация, не може да откаже да предостави исканата информация, освен ако с това би уличило в извършване на престъпление себе си, своите възходящи, низходящи, братя, сестри или съпруг или лице, с което той се намира във фактическо съжителство.

(2) Когато лицето не може да се яви на определената дата по уважителни причини, то се кани на друга дата.

(3) Срокът за предоставяне на информация, поискана по реда на ал. 1, е не по-малък от 14 дни. Лицата могат да предоставят информацията и преди изтичането на срока.

Чл. 25. (1) Бюрото води и поддържа електронни публични регистри:

1. на декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности;

2. на влезлите в сила решения по производства за установяване на конфликт на интереси;

3. на актовете за установяване на административни нарушения и на наказателните постановления.

(2) Бюрото води и поддържа и регистър с данни, свързани с обезпечителните производства за отнемане на незаконно придобито имущество, който не е публичен.

(3) Информацията в регистрите по ал. 1 се публикува и в отворен формат, позволяващ директна повторна употреба на данните, по реда на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 26. (1) Дейността на Бюрото подлежи на периодична независима външна оценка от партньорски организации със сходна дейност или от организации, имащи международен опит в извършването на подобни оценки.

(2) Оценката по ал. 1 се осъществява на всеки 24 месеца.

(3) Разходите за извършване на оценката са за сметка на бюджета на Бюрото.

(4) Директорът на Бюрото е длъжен да предостави достъп и пълно съдействие на организацията, която извършва оценката.

(5) Организацията и лицата, които извършват оценката, не може да разпространяват информация за отделни случаи, по които работи Бюрото, която им е станала известна при или по повод извършването на оценката.

(6) Докладът с резултатите от оценката се публикува на интернет страницата на Бюрото.

Раздел III

Имущество и отговорност

Чл. 27. (1) Бюджетът на Бюрото е част от държавния бюджет и се съставя, изпълнява се и се отчита по реда на Закона за публичните финанси.

(2) По бюджета на Бюрото постъпват приходи от:

1. глоби по влезли в сила решения и наказателни постановления;

2. провеждане на обучения в областта на противодействието на корупцията;

3. средства по Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове;

4. средства по други международни програми и договори по смисъла на Закона за публичните финанси;

5. други източници от дейности, разрешени със закон.

(3) Бюрото не може да получава парични средства и друго имущество чрез дарение или друга сделка с безвъзмезден характер, както и безвъзмездни услуги, освен по силата на международен договор, по който Република България е страна.

Чл. 28. (1) Имуществото на Бюрото се управлява от директора.

(2) Бюрото има право да ползва вещи и имоти – държавна собственост, които са му предоставени за изпълнение на неговите функции.

Чл. 29. (1) Държавата отговаря за вреди, причинени на граждани и юридически лица, в резултат на осъществени производства по този закон, включително образувани по неподписани сигнали, когато производствата са приключили без установяване на нарушение.

(2) Отговорността по ал. 1 се реализира по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Чл. 30. Директорът и заместник-директорите на Бюрото и директорите на териториалните дирекции не носят имуществена отговорност за причинени вреди при упражняване на възложените им по този закон правомощия, освен ако вредите са настъпили в резултат на умишлено деяние.

ГЛАВА ТРЕТА

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ИНСТИТУЦИИТЕ

Чл. 31. (1) При осъществяване на своята дейност Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, може да изисква и да получава информация и съдействие от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, лица, натоварени с публични функции, и от други юридически лица.

(2) Службите за сигурност предоставят информацията по ал. 1 при спазване на изискванията на специалните закони, уреждащи дейността им.

(3) Органите и лицата по ал. 1 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да представят необходимата информация и/или да окажат необходимото съдействие.

(4) Достъпът на Бюрото, съответно на Инспектората към Висшия съдебен съвет, до информационните масиви и регистри на държавните органи и органите на местното самоуправление и местната администрация, с изключение на службите за сигурност, се извършва пряко по електронен път, когато техническите възможности позволяват това, и е безплатен. Редът за предоставяне на информация от други органи, когато техническите изисквания не позволяват пряк достъп, се урежда в споразумение между директора на Бюрото, съответно Инспектората към Висшия съдебен съвет, и ръководителя на съответния орган.

(5) Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, може да получава информация от Централния кредитен регистър към Българската народна банка.

(6) Когато това е необходимо за постигане на целите на закона, директорът, заместник-директорите и директорите на териториални дирекции, съответно Инспекторатът към Висшия

съдебен съвет, може да поискат от съда разкриване на банкова тайна.

(7) Директорът, заместник-директорите и директорите на териториални дирекции, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, може да поискат и разкриване на застрахователна тайна, както и на данъчна и осигурителна информация.

(8) Обменът на класифицирана информация се извършва в съответствие със Закона за защита на класифицираната информация.

(9) Обработването на лични данни се извършва в съответствие със Закона за защита на личните данни.

Чл. 32. (1) За постигане на целите на закона органите по този закон, прокуратурата, Министерството на вътрешните работи, органите на Държавна агенция „Национална сигурност“, органите по приходите и органите на Агенция „Митници“ си взаимодействат съобразно предоставената им компетентност.

(2) Редът и сроковете за осъществяване на взаимодействието се определят със съвместна инструкция на Бюрото, председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“, министъра на вътрешните работи, министъра на финансите, главния прокурор и Инспектората към Висшия съдебен съвет.

(3) Прокурорите, на които е възложено да наблюдават досъдебни производства за престъпление по чл. 85, ал. 1, незабавно уведомяват директора на съответната териториална дирекция за:

1. постановленията, с които се отказва образуване или образуването досъдебно производство се спира или прекратява, както и тези, с които се възобновява спряното производство за престъпление по чл. 85, ал. 1, на основанията, посочени в чл. 85, ал. 2 и 3;

2. внасянето на обвинителен акт в съда;

3. наложените обезпечителни мерки върху имуществото на обвиняемия.

Чл. 33. (1) Инспекторатът към Висшия съдебен съвет уведомява Бюрото за:

1. всеки случай на неподадена в срок декларация за имущество и интереси и на недеклариране или невярно деклариране на обстоятелство, подлежащо на деклариране по този закон, с оглед предприемане на действия по реализиране на административнонаказателна отговорност по реда на този закон;

2. всеки случай на установено несъответствие в декларациите за имущество и интереси на съдиите, прокурорите и следователите по чл. 47, ал. 3 с оглед започване на проверка на имущественото състояние по този закон;

3. всеки сигнал за корупционно поведение по смисъла на този закон срещу съдия, прокурор или следовател, за когото при

предварителната проверка са установени достатъчно данни с оглед започване на проверка на имущественото състояние по този закон;

4. всеки случай на установен конфликт на интереси с оглед започване на проверка на имущественото състояние по този закон.

(2) Бюрото изпраща на Инспектората към Висшия съдебен съвет всяко решение и всеки сигнал, засягащи съдиите, прокурорите и следователите, и му предоставя наличната информация във връзка с тях.

Чл. 34. (1) Ежегодно, до 31 март на следващата година, Бюрото представя пред Народното събрание доклад за дейността си, който се публикува и на интернет страницата на Бюрото.

(2) Когато бъдат поканени, директорът и заместник-директорите на Бюрото са длъжни да се явят на изслушване в Народното събрание по въпроси, свързани с компетентността и с работата на Бюрото, при спазване на ограниченията по чл. 23, освен в случаите, когато информацията вече е станала публично достояние.

Чл. 35. (1) Когато в хода на производство по този закон се установят данни за извършено престъпление, материалите се изпращат незабавно на прокуратурата.

(2) В случаите по ал. 1 съответното производство по този закон не се спира.

(3) Събраните в производства по този закон доказателства могат да се използват от други държавни органи в рамките на осъществяваните от тях административни производства.

ЧАСТ ВТОРА

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ДЕКЛАРАЦИИ

Раздел I

Задължение за деклариране

Чл. 36. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават следните декларации:

1. декларация за несъвместимост;
2. декларация за имущество и интереси, състояща се от две части;
3. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 1;
4. декларация за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията по т. 2 в частта за интересите (чл. 38, ал. 1, т. 11-13).

(2) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават пред органа по избора или назначаването, а декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 – пред Бюрото.

(3) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 на съдиите, прокурорите и следователите се подават пред Инспектората към Висшия съдебен съвет.

(4) Декларациите по ал. 1, т. 1 и 3 се подават по образец, утвърден от органа по избора или назначаването.

(5) Декларациите по ал. 1, т. 2 и 4 се подават по образец, утвърден от директора на Бюрото съгласувано с Инспектората към Висшия съдебен съвет.

(6) Ако към момента на възникване на задължението за деклариране по реда на този закон лицето притежава повече качества по чл. 5, ал. 1, то подава само една декларация за имущество и интереси, в която посочва всички качества и съответните обстоятелства, относими към всяко от тях.

(7) Лицата по чл. 5, ал. 1 не подават декларации за обстоятелства, свързани с имущество и интереси, изискуеми на други нормативни основания във връзка със заеманата от тях длъжност.

(8) Декларациите по ал. 1 се подават:

1. на хартиен носител, задължително придружени с копие на електронен носител, или

2. по електронен път, като декларацията следва да е подписана с квалифициран електронен подпис по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис.

Чл. 37. (1) При заемането на висша публична длъжност, за която с Конституцията или със закон са установени несъвместимости, лицето подава пред органа по избора или назначаването декларация за несъвместимост в 14-дневен срок от заемането на длъжността.

(2) При промяна на заеманата длъжност лице, което остава задължено по този закон, не подава нова декларация за несъвместимост, освен ако за новата длъжност са предвидени различни несъвместимости.

(3) Когато лицето е декларирано наличие на несъвместимост, то е длъжно в едномесечен срок от подаване на декларацията да предприеме необходимите действия за отстраняване на несъвместимостта и да представи доказателства за това пред органа по избора или назначаването.

(4) В случай че лицето не предприеме действия за отстраняване на несъвместимостта в срока по ал. 3, органът по избора или назначаването предприема действия за прекратяване на правоотношението.

(5) Органът по избора или назначаването предоставя на Бюрото сканирани копия от подадените декларации за

несъвместимост и за промяна на декларираните обстоятелства в декларациите за несъвместимост за публикуване и на интернет страницата на Бюрото.

Чл. 38. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават декларация за имущество и интереси в страната и в чужбина, в която декларират:

1. недвижимо имущество;
2. моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон;
3. налични парични суми, в това число влогове, вземания и банкови сметки, над 10 000 лв., в това число в чуждестранна валута;
4. вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 10 000 лв.;
5. ценни книжа (по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти), дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества, дялове от предприятия за колективно инвестиране, поименни акции в акционерни дружества, в това число придобити чрез участие в приватизационни сделки извън случаите на бонова (масова) приватизация;
6. задължения и кредити над 10 000 лв., в това число кредитни карти, ако усвоеният кредитен лимит през предходната календарна година в местна или в чуждестранна валута общо надвишава 10 000 лв.;
7. доходи извън тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са над 1000 лв.
8. чуждо недвижимо имущество и чужди моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 10 000 лв., които лицето и/или неговият съпруг, и/или лицето, с което то се намира във фактическо съжителство, трайно ползва независимо от основанията за това и от условията на ползване;
9. дадени обезпечения и направени разходи от тях или в тяхна полза, или в полза на лицата по ал. 4 с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността, за:
 - а) обучение;
 - б) пътуване;
 - в) други плащания с единична цена над 1000 лв.
10. разходи за обучения извън случаите по т. 9, в това число в полза на лицата по ал. 4, чиято еднократна стойност надхвърля 10 000 лв.;

11. участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването;

12. договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемащо висша публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба;

13. данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемащо публична длъжност, има частен интерес.

(2) При годишното деклариране на имуществото по т. 3-6 се посочват наличностите, съответно остатъчният размер на задължението, към 31 декември на предходната календарна година.

(3) При деклариране на имуществото по ал. 1, ако то е придобито по време на заемане на длъжността, се посочват също правните основания и произходът на средствата, с които е станало придобиването им.

(4) Лицата, заемащи висши публични длъжности, декларират имуществото и интересите и на своите съпрузи или на лицата, с които се намират във фактическо съжителство, и на ненавършилите пълнолетие деца.

(5) Лицата, заемащи висши публични длъжности, не декларират имуществото и интересите на своите съпрузи при фактическа раздяла, и на ненавършилите пълнолетие деца, когато не упражняват родителските права.

(6) За обстоятелствата по ал. 5 задълженото лице подава декларация, в която е посочено, че за неверни данни се носи наказателна отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс.

Чл. 39. (1) Декларация за имущество и интереси се подава:

1. в едномесечен срок от възникване на качеството, което е основание за деклариране;

2. ежегодно до 15 май – за предходната календарна година;

3. в едномесечен срок от изгубване на качеството, което е основание за деклариране;

4. в едномесечен срок от изтичане на една година след подаване на декларацията по т. 3.

(2) В срок до един месец от подаването на декларация за имущество и интереси съответното лице може да направи промяна в декларацията си, когато това се налага за отстраняване на непълноти или грешки в декларираните обстоятелства.

Чл. 40. Лицата, заемащи висши публични длъжности, подават декларации по чл. 36, ал. 1, т. 3 и 4 в едномесечен срок от настъпване на промяната.

Чл. 41. (1) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 37, ал. 1 и чл. 40 органът по избора или назначаването публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

(2) В едномесечен срок от изтичане на сроковете по чл. 39, ал. 1 и 2 и чл. 40 Бюрото публикува на интернет страницата си декларациите на лицата, заемащи висши публични длъжности, и списък на лицата, които не са подали декларации в срок.

Раздел II

Регистри на декларациите

Чл. 42. (1) Органът по избора или назначаването поддържа публичен регистър на декларациите за несъвместимост и декларациите за промяна на декларирани обстоятелства в декларациите за несъвместимост.

(2) Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, приема декларациите за имущество и интереси и за промяна в декларирани обстоятелства в декларацията за имущество и интереси в частта за интересите и ги завежда в публичния регистър по чл. 25, ал. 1, т. 1. Въвеждането се осъществява само от оправомощени служители.

(3) Публичният регистър по чл. 25, ал. 1, т. 1 съдържа входящия номер, датата на декларацията и информацията по чл. 38, ал. 1.

Чл. 43. (1) Лицата, заемащи висши публични длъжности, имат право на достъп до регистрите по чл. 42 относно личните си декларации.

(2) Всяко лице има право на достъп до данните от регистрите по чл. 42.

(3) Достъпът по ал. 2 се осигурява чрез интернет страницата на Бюрото, съответно на органа по избора или назначаването.

Раздел III

Проверка на декларациите

Чл. 44. (1) В срок до 6 месеца от изтичане на сроковете по чл. 39 и 40 инспекторите на Бюрото проверяват информацията от декларациите за имущество и интереси на лицата, заемащи висши публични длъжности, относно достоверността на декларираните факти.

(2) Проверката на декларациите за имущество и интереси на съдиите, прокурорите и следователите се извършва от Инспектората към Висшия съдебен съвет.

Чл. 45. (1) Проверката на декларациите се извършва чрез пряк достъп на Бюрото, съответно Инспектората към Висшия съдебен съвет, до електронните регистри, бази данни и други информационни масиви, поддържани от други държавни органи.

(2) Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, може да изисква допълнителна информация от държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация, органите на съдебната власт и от други институции, пред които декларираните факти подлежат на вписване, обявяване или удостоверяване.

(3) Органите и институциите по ал. 2 са длъжни в 30-дневен срок от получаване на искането да предоставят необходимата информация.

(4) Проверката се извършва чрез съпоставяне на декларираните факти и информацията, получена по реда на ал. 1-3.

Чл. 46. Проверката на всяка декларация приключва с доклад, в който се констатира съответствие или несъответствие на декларираните факти и обстоятелства с установеното.

Чл. 47. (1) При установено несъответствие при проверка на декларациите Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, уведомява съответното лице и му дава 14-дневен срок за отстраняване на непълнотите и грешките в декларираните обстоятелства. Отстраняването на непълнотите и грешките се извършва с подаването на нова декларация.

(2) Бюрото публикува на интернет страницата си списък на лицата, при които е установено несъответствие в декларациите и то не е отстранено в срока по ал. 1. Инспекторатът към Висшия съдебен съвет предоставя на Бюрото списък на съдиите, прокурорите и следователите, при които е установено несъответствие в декларациите, което не е отстранено в срока по ал. 1, за публикуване на интернет страницата на Бюрото.

(3) При несъответствие между декларираните факти и действителното положение след срока по ал. 1 в размер на и над 20 000 лв. Бюрото взема решение за извършването на проверка на имущественото състояние на лицето, заемащо висша публична длъжност по реда на глава седма.

(4) Ако в резултат на проверката на декларациите се установят данни за извършено престъпление, директорът на Бюрото, съответно Инспекторатът към Висшия съдебен съвет, сезира компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

ГЛАВА ПЕТА

СИГНАЛИ

Чл. 48. (1) Всеки, който разполага с данни за корупционно поведение по смисъла на този закон на лице, заемащо висша публична длъжност, може да подаде сигнал до Бюрото.

(2) За сигнал се приема и публикация в средствата за масово осведомяване, ако отговаря на условията по чл. 49, ал. 1-3.

(3) Всеки сигнал се регистрира в Бюрото незабавно след постъпването му.

(4) Сигналите се разглеждат при съблюдаване на принципите, посочени в чл. 4.

(5) Сигнали, които не са от компетентността на Бюрото, незабавно се препращат по компетентност на съответния орган.

(6) Сигнали за корупционно поведение по смисъла на този закон срещу съдия, прокурор или следовател, подадени до Бюрото, се изпращат за предварителна проверка от Инспектората към Висшия съдебен съвет.

Чл. 49. (1) Всеки сигнал следва да съдържа:

1. имената на лицето, срещу което се подава сигналът, и заеманата от него висша публична длъжност;

2. конкретни данни за твърдяното нарушение, в това число място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;

3. позоваване на документи и/или други източници, които съдържат информация, подкрепяща изложеното в сигнала, в това число посочване на данни за лица, които биха могли да потвърдят съобщените данни и/или да предоставят допълнителна информация;

4. дата на подаване на сигнала.

(2) Към сигнала може да бъде приложена всякакъв вид информация, подкрепяща изложените в него твърдения.

(3) Директорът на Бюрото утвърждава образец на сигнал, който е достъпен на интернет страницата на Бюрото, както и на място.

(4) Директорът на Бюрото е отговорен за осигуряването на технически възможности за подаване на сигнали по начин, който осигурява комуникация с подателя, но не позволява разкриване на неговата самоличност.

Чл. 50. (1) Подаденият в съответствие с изискванията на чл. 49 сигнал е основание за извършване на предварителна проверка за наличие на достатъчно данни за корупционно

поведение по смисъла на този закон. Проверката се образува с решение на Бюрото, съответно на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

(2) Предварителната проверка се извършва от инспектор в 30-дневен срок от регистрацията на сигнала.

(3) Всяка предварителна проверка завършва с изготвянето на констативен акт, в който задължително се посочват извършените действия, установените факти и обстоятелства, както и констатация за наличие, съответно за липса на достатъчно данни за корупционно поведение.

(4) Констативният акт не подлежи на обжалване.

(5) При констатация за наличие на достатъчно данни за корупционно поведение Бюрото взема решение за образуване на производство за проверка на имущественото състояние по глава седма или за образуване на производство за установяване на конфликт на интереси.

(6) При констатация за наличие на достатъчно данни за корупционно поведение на съдия, прокурор или следовател Инспекторатът към Висшия съдебен съвет изпраща своето решение на Бюрото за образуване на производство за проверка на имущественото състояние по глава седма.

(7) Лицето, срещу което е подаден сигналът, се уведомява за резултатите от предварителната проверка и за решението по констативния акт.

Чл. 51. (1) Лице, което е подало сигнал за корупционно поведение на лице, заемащо висша публична длъжност, не може да носи отговорност и да търпи други неблагоприятни последици само на това основание.

(2) Лицата, на които е възложено разглеждането на сигнала, са длъжни:

1. да не разкриват самоличността на лицето, подало сигнала;

2. да не разгласяват фактите и данните, които са им станали известни във връзка с разглеждането на сигнала;

3. да опазват поверените им писмени документи от нерегламентиран достъп на трети лица.

(3) Информацията по ал. 2 е служебна тайна.

(4) Лицата по ал. 2 предлагат на съответните ръководители предприемането на конкретни мерки за опазване на самоличността на подалия сигнала, включително мерки, които да предотвратяват действия, чрез които му се оказва психически или физически натиск.

Чл. 52. В особени случаи по искане на директора на Бюрото, съответно на Инспектората към Висшия съдебен съвет, може да се потърси съдействието на органите на Министерството

на вътрешните работи за вземане на допълнителни мерки за защита на лицето, подало сигнал.

Чл. 53. Лице, което е уволнено, преследвано или по отношение на което са предприети действия, водещи до психически или физически тормоз, заради това, че е подало сигнал, има право на обезщетение за претърпените от него имуществени и неимуществени вреди по съдебен ред.

ЧАСТ ТРЕТА

ВИДОВЕ ПРОИЗВОДСТВА

ГЛАВА ШЕСТА

НЕСЪВМЕСТИМОСТ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел I

Дефиниции

Чл. 54. Несъвместимост е заемането на друга длъжност или извършването на дейност, която съгласно Конституцията или закон е несъвместима с положението на лицето като заемашо висша публична длъжност.

Чл. 55. Конфликт на интереси възниква, когато лице, заемашо висша публична длъжност, има частен интерес, който може да повлияе върху безпристрастното и обективното изпълнение на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 56. Частен е всеки интерес, който води до облага от материален или нематериален характер за лице, заемашо висша публична длъжност, или за свързани с него лица, включително всяко поето задължение.

Чл. 57. Облага е всеки доход в пари или в имущество, включително придобиване на дялове или акции, както и предоставяне, прехвърляне или отказ от права, получаване на стоки или услуги безплатно или на цени, по-ниски от пазарните, получаване на привилегия или почести, помощ, глас, подкрепа или влияние, предимство, получаване на или обещание за работа, длъжност, дар, награда или обещание за избягване на загуба, отговорност, санкция или друго неблагоприятно събитие.

Раздел II

Действия по предотвратяване на конфликт на интереси. Забрани и ограничения, свързани с изпълнението на висша публична длъжност

Чл. 58. (1) Когато лице, заемашо висша публична длъжност, има частен интерес, то е длъжно да си направи самоотвод от изпълнението на конкретно правомощие или задължение по служба, като уведоми писмено органа по избора или назначаването.

(2) Когато на заседание на колегиален държавен орган или на орган на местното самоуправление се обсъжда и решава въпрос, по който негов член е обявил частен интерес, последният не може да присъства на заседанието, да участва в обсъждането и да гласува. В тези случаи решенията се приемат с предвиденото мнозинство от членовете на органа, като се изключи лицето, което е обявило частен интерес. Обстоятелствата по тази алинея се отразяват в протокола от съответното заседание.

Чл. 59. Органът по избора или назначаването е длъжен да направи отвод на лице, заемащо висша публична длъжност, ако разполага с данни за негов частен интерес във връзка с конкретно правомощие или задължение по служба.

Чл. 60. (1) Самоотводите и отводите се правят незабавно след възникване или узнаване на данните за наличие на частен интерес.

(2) Самоотводите и отводите се мотивират, като се посочва частният интерес, който е причина за отстраняването от изпълнението на конкретното правомощие или задължение.

(3) Когато закон предвижда специални основания за отводи и самоотводи, се прилага специалният закон.

Чл. 61. Лице, заемащо висша публична длъжност, не може да представлява държавата или общината в случаите, когато има частен интерес от вземането на дадено решение.

Чл. 62. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право при изпълнение на задълженията си да гласува в частен интерес.

Чл. 63. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва служебното си положение, за да оказва влияние в частен интерес върху други органи или лица при подготовката, приемането, издаването или постановяването на актове или при изпълнението на контролни или разследващи функции.

Чл. 64. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да участва в подготовката, обсъждането, приемането, издаването или постановяването на актове, да изпълнява контролни или разследващи функции или да налага санкции в частен интерес. Такова лице няма право да сключва договори или да извършва други дейности в частен интерес при изпълнение на правомощията или задълженията си по служба.

Чл. 65. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да се разпорежда с държавно или общинско имущество, да разходва бюджетни средства, включително средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, да издава удостоверения, разрешения или лицензи или да осъществява контрол по тези дейности в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които

то или свързани с него лица са членове на орган на управление или контрол, управители, съдружници или притежават дялове или акции.

(2) Забраната по ал. 1 се прилага и по отношение на свързани със заемащия висшата публична длъжност лица, които са еднолични търговци.

(3) Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва дейностите по ал. 1 и в интерес на юридически лица с нестопанска цел, търговски дружества или кооперации, в които то е било член на орган на управление или контрол, управител, съдружник или е притежавало дялове или акции 12 месеца преди датата на избирането или назначаването му или докато заема длъжността.

Чл. 66. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да използва или да разрешава използването в частен интерес на информация, получена при изпълнението на правомощията или задълженията му по служба, докато заема длъжността и една година след напускането, освен ако в специален закон е предвидено друго.

Чл. 67. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да извършва консултантска дейност по отношение на лица, които са заинтересовани от актовете му, издавани при осъществяване на правомощията или задълженията му по служба.

Чл. 68. Лице, заемащо висша публична длъжност, няма право да дава съгласие или да използва служебното си положение за търговска реклама.

Чл. 69. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, по отношение на което е установен конфликт на интереси, няма право в продължение на една година от влизането в сила на решението, с което е установен конфликт на интереси, да заема публична длъжност.

(2) Ограничението по ал. 1 се прилага и за лице, за което с влязъл в сила акт е установено, че е нарушило чл. 70 или 71.

Чл. 70. (1) Лице, което е заемало висша публична длъжност, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да сключва трудови договори, договори за консултантски услуги или други договори за изпълнение на ръководни или контролни функции с търговските дружества, едноличните търговци, кооперациите или юридическите лица с нестопанска цел, по отношение на които в последните 12 месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е осъществявало действия по разпореждане, регулиране или контрол или е сключвало договори с тях, както и да е съдружник, да притежава дялове или акции, да е управител или член на орган на управление или контрол на такива търговски дружества, кооперации или юридически лица с нестопанска цел.

(2) Ограниченията се прилагат и за търговските дружества, свързани с дружествата по ал. 1.

Чл. 71. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което в последните 12 месеца от изпълнението на правомощията или задълженията си по служба е участвало в провеждането на процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, няма право в продължение на една година от освобождаването му от длъжност да участва или да представлява физическо или юридическо лице в такива процедури пред институцията, в която е заемало длъжността.

(2) Забраната за участие в процедури за обществени поръчки или в процедури, свързани с предоставяне на средства от фондове, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз на българската държава, се прилага и за юридическо лице, в което лицето по ал. 1 е станало съдружник, притежава дялове или е управител или член на орган на управление или контрол след освобождаването му от длъжност.

Чл. 72. Разпоредбите на този раздел се прилагат, доколкото в специален закон не е предвидено друго.

Раздел III

Установяване на конфликт на интереси

Чл. 73. Производството по установяване на конфликт на интереси на лица, заемащи висши публични длъжности, както и за нарушения по чл. 69 и 70 се образува с решение на Бюрото:

1. при установяване на достатъчно данни в резултат на предварителна проверка по глава пета;

2. по искане на лицето, заемащо висша публична длъжност, когато то се отнася за него.

Чл. 74. (1) В производството по установяване на конфликт на интереси се събират доказателства по реда на Административнопроцесуалния кодекс и се изслушва лицето, срещу което е образувано производството.

(2) На лицето, срещу което е образувано производството, се предоставят за запознаване всички събрани доказателства и му се дава възможност да направи възражение в 14-дневен срок от предоставянето на доказателствата.

(3) Лицето, срещу което е образувано производството, може да представи и да посочи нови доказателства, които да се съберат, както и да бъде представлявано от адвокат или от друго лице, което има право да го защитава по Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 75. Не се образува производство за установяване на конфликт на интереси, както и за нарушение на чл. 69 и 70, а образуваното производство се прекратява, когато:

1. има влязъл в сила акт със същия предмет и със същите страни;

2. има висящо производство по този закон със същия предмет и със същите страни;

3. от довършване на деянието, което съставлява нарушение по чл. 61-70, до образуване на производството са изминали повече от пет години;

4. лицето, срещу което е образувано производството, е починало или е поставено под запрещение;

5. компетентен да се произнесе е друг орган, включително когато извършеното съставлява престъпление;

6. липсват конкретни данни за твърдяно нарушение, в това число място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено.

Чл. 76. (1) Бюрото се произнася с мотивирано писмено решение в срок до 2 месеца от образуване на производството. При случаи на фактическа и правна сложност срокът може да бъде продължен с 30 дни.

(2) С решението по ал. 1 се установява наличието или липсата на конфликт на интереси, съответно на нарушение по чл. 69-71, налага се глоба по чл. 80 и 81 и се постановява отнемане на възнаграждението или на материалната облага по чл. 83, ако има основания за това. При установен конфликт на интереси с решението по ал. 1 се постановява и започване на производство за проверка на имущественото състояние по глава седма.

Чл. 77. Решението на Бюрото се съобщава на:

1. заинтересованото лице;
2. съответния орган, компетентен да прекрати правоотношението;
3. съответната окръжна прокуратура.

Чл. 78. (1) Решението, с което се установява конфликт на интереси, може да се оспори от заинтересованото лице пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Прокурорът може да подаде протест до съда в едномесечен срок от съобщаването на решението, с което се установява наличието или липсата на конфликт на интереси.

Чл. 79. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат съответно Административнопроцесуалният кодекс и Законът за административните нарушения и наказания.

Раздел IV

Санкции и последици

Чл. 80. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което наруши забрана по раздел II от тази глава, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 10 000 до 20 000 лв.

Чл. 81. (1) Лице, заемало висша публична длъжност, което след освобождаването му от длъжност наруши ограничение, предвидено в раздел II от тази глава, се наказва с глоба от 5000 до 15 000 лв.

(2) На едноличния търговец или юридическото лице, с което лицето по чл. 70 или 71 е сключило договор или което се представлява или управлява от лице по чл. 70 или 71, се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 20 000 лв.

(3) Когато нарушението е извършено повторно, наказанието е:

1. в случаите по ал. 1 – глоба от 10 000 до 30 000 лв.;
2. в случаите по ал. 2 – имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

Чл. 82. (1) Установяването на конфликт на интереси с влязъл в сила акт е основание за освобождаване от длъжност.

(2) Освобождаването се осъществява по реда, определен в съответните закони.

Чл. 83. (1) Възнаграждението, получено от правоотношението или от деянието, породило конфликт на интереси, за периода, през който конфликтът на интереси е бил укрит, се отнема в полза на държавата по реда на глава седма.

(2) Ако бъде установено, че в резултат на конфликт на интереси лице, заемащо публична длъжност, или свързано с него лице е получило материална облага, нейната равностойност се отнема в полза на държавата, освен ако не подлежи на отнемане на друго основание.

ГЛАВА СЕДМА

ПРОВЕРКА НА ИМУЩЕСТВЕНОТО СЪСТОЯНИЕ

Чл. 84. Проверка на имущественото състояние на лице, заемащо висша публична длъжност, започва при:

1. установено несъответствие при проверката на декларацията за имущество и интереси по чл. 47, ал. 3;
2. установен с влязло в сила решение конфликт на интереси;

3. установяване на достатъчно данни в резултат на предварителна проверка на сигнал по глава пета.

Чл. 85. (1) Проверка на имущественото състояние започва, когато лице е привлечено като обвиняем за престъпление по:

1. член 108а, ал. 1-3 и чл. 109, ал. 3;
 2. член 116, ал. 1, т. 7 и 10;
 3. член 142;
 4. членове 155, 156, чл. 158а, ал. 2 и чл. 159, ал. 5;
 5. членове 159а-159г;
 6. член 196а;
 7. член 199;
 8. членове 201-203;
 9. член 208, ал. 3, 4 и 5;
 10. член 209, ал. 1 и 2, чл. 210, 211, чл. 212, ал. 3, 4 и 5 и чл. 212а;
 11. членове 213а-214;
 12. член 215, ал. 2, т. 1 и 3;
 13. член 219, ал. 3 и 4, чл. 220, ал. 2 и чл. 225в, ал. 1 и 2;
 14. член 227в, ал. 2;
 15. член 233, ал. 1 и 2, чл. 234, ал. 2, чл. 234а, 234б и чл. 235, ал. 3-5;
 16. членове 242-242а;
 17. членове 243-246, чл. 248а, ал. 5 и чл. 249-252;
 18. член 253, чл. 253а, ал. 1 и 2, чл. 254б, ал. 2, чл. 255-256, 259 и чл. 260, ал. 1;
 19. член 280;
 20. членове 282, 283 и 283а;
 21. членове 301-305а, чл. 307в и 307г;
 22. член 308, ал. 2 и 3 и чл. 310, ал. 1;
 23. член 321, ал. 1-3 и 6, чл. 321а, ал. 1 и 2 и чл. 327, ал. 1-3;
 24. член 337, ал. 1-4, чл. 339, ал. 2 и чл. 346, ал. 2, т. 4, ал. 3 и 6;
 25. член 354а, ал. 2-4, чл. 354б, ал. 4-6 и чл. 354в, ал. 1-3
- от Наказателния кодекс.

(2) Проверка започва и когато лице не е било привлечено като обвиняем за престъпление по ал. 1 поради това, че е

отказано образуване на наказателно производство или образуваното наказателно производство е било прекратено, тъй като:

1. е последвала амнистия;
2. е изтекла предвидената в закона давност;
3. след извършване на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта;
4. деецът е починал;
5. по отношение на лицето е допуснат трансфер на наказателно производство в друга държава.

(3) Проверка започва и когато наказателното производство за престъпление по ал. 1 е спряно и лицето не може да бъде привлечено като обвиняем, тъй като:

1. след извършване на престъплението е изпаднало в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване;
2. притежава имунитет;
3. е с неизвестен адрес и не може да бъде намерено.

(4) Проверката в случаите по ал. 1-3 започва въз основа на уведомление от прокурора до директора на съответната териториална дирекция.

(5) Уведомлението по ал. 4 съдържа информация за:

1. лицето, за което е налице съответното основание по ал. 1-3;
2. престъплението по ал. 1;
3. имуществото на лицето, ако има данни за него.

Чл. 86. (1) Проверка на имущественото състояние започва и въз основа на уведомление от административнонаказващ орган, когато срещу лице има влязъл в сила акт за административно нарушение от естество да създава облага, ако облагата е на стойност над 50 000 лв. към момента на придобиването ѝ и не може да бъде отнета по друг ред.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа информация за:

1. лицето, на което е наложено административно наказание с влязъл в сила акт;
2. административното нарушение;
3. имуществото на лицето, ако има данни за него.

Чл. 87. (1) Проверка на имущественото състояние започва и когато съгласно българското законодателство има признат акт на чуждестранен съд за някое от престъпленията по чл. 85, ал. 1 или влязъл в сила акт за установяване на административно нарушение по чл. 86, ал. 1.

(2) Министерството на правосъдието уведомява Бюрото за всеки случай на образувано наказателно производство в друга държава или за влязла в сила присъда на чуждестранен съд срещу български граждани за престъпления, съответни на посочените в чл. 85, ал. 1.

(3) Върховната касационна прокуратура и Министерството на правосъдието уведомяват Бюрото при трансфер на наказателно производство.

Чл. 88. (1) Проверката по тази глава започва и продължава независимо от прекратяването на наказателното производство.

(2) Проверката по тази глава не може да започне по сигнал, съдържащ данни за обстоятелства по чл. 85-87, подаден от лица и органи извън посочените в чл. 85, ал. 4, чл. 86, ал. 1 и чл. 87, ал. 2.

Чл. 89. (1) Проверката по чл. 84 започва с решение на Бюрото.

(2) Проверката по чл. 85, 86 и 87 започва с акт на директора на съответната териториална дирекция.

Чл. 90. (1) Проверката обхваща период от 10 години преди датата на започването ѝ.

(2) Проверката на имущественото състояние се извършва в срок до 1 година от решението за образуването ѝ.

(3) Бюрото, а в случаите по чл. 85-87 – директорът на съответната териториална дирекция, може еднократно да удължи срока по ал. 2 с още 6 месеца, когато съществуват обстоятелства, които затрудняват извършването на проверката, или когато ще се установява имущество в чужбина. Удължаването на срока се мотивира.

Чл. 91. (1) Инспекторите извършват проверката, като изясняват фактите и обстоятелствата от значение за случая.

(2) Инспекторите извършват проверката, като събират сведения за:

1. имуществото, неговото местонахождение, стойността и правното основание за придобиването му;

2. пазарната стойност на имуществото към момента на придобиването, като се отчита състоянието, в което е било към този момент;

3. пазарната стойност на имуществото към момента на проверката;

4. преобразуване на имуществото;

5. приходите и разходите за обичайна дейност и извънредните приходи и разходи на юридическото лице;

6. обичайните и извънредните доходи и разходи за издръжка на физическото лице и на членовете на семейството му;

7. платените публичноправни парични задължения към държавата и общините;

8. сделките с имуществото на юридическото лице;

9. сделките с имуществото на проверяваното лице и на членовете на семейството му;

10. пътуванията в чужбина на проверяваното лице и на членовете на семейството му, както и на лицата, които представляват юридическото лице;

11. обезпеченията и тежестите, наложени върху имуществото, както и задълженията, които са поети;

12. сумите на направени дарения за животоспасяващо лечение, предотвратяване последиците от природни бедствия или аварии, както и в полза на религиозни общности, регистрирани по Закона за вероизповеданията;

13. други обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото, начина на придобиването и на преобразуването му.

(3) Когато за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая са необходими специални знания, може да бъде възложено извършването на външни оценки и експертизи. Наетите експерти подписват декларация за обективно и професионално изпълнение на възложените задачи, в която изрично декларират, че за неверни заключения носят съответна отговорност.

(4) При осъществяване на проверката директорите и инспекторите на териториалните дирекции имат право:

1. да изискват обяснения от проверяваното лице и от свързаните с него лица;

2. да изискват сведения от трети лица.

(5) При осъществяване на проверките може да се търси съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи, от Държавна агенция „Национална сигурност“ и от други държавни органи.

Чл. 92. (1) Проверката завършва с изготвянето на мотивиран доклад, който се подписва от двамата инспектори-докладчици.

(2) Докладът се изготвя в едномесечен срок от приключването на проверката със заключение за:

1. удължаване на срока на проверката;

2. прекратяване на проверката;

3. образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество.

(3) Докладът съдържа най-малко следните данни: информация за проверяваното лице; извършените действия и установените факти и обстоятелства и доказателствата за тях; направените фактически и правни изводи и основанията за тях.

(4) Докладът се подписва от директора на съответната териториална дирекция при проверки по чл. 85, 86 и 87 и се изпраща на Бюрото за вземане на решение.

Чл. 93. (1) Ако в резултат на проверката по тази глава се установи несъответствие в имуществото над прага, посочен в § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби, се пристъпва към производство по глава осма.

(2) Ако в резултат на проверката по тази глава се установи несъответствие в имуществото под прага, посочен в § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби, Бюрото сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс срещу съответното лице, като събраните по този закон доказателства се ползват като доказателства в производствата по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Ако в резултат на проверката се установят данни за извършено престъпление, директорът на Бюрото сезира компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

ГЛАВА ОСМА

ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

Раздел I

Имущество, подлежащо на отнемане

Чл. 94. (1) По реда на тази глава се отнема в полза на държавата незаконно придобито имущество.

(2) До доказване на противното се предполага, че имуществото, за което не е установен законен източник на придобиване, е незаконно придобито.

(3) Правата на държавата по този закон се погасяват с изтичането на 10-годишна давност, която започва да тече от датата на придобиване на имуществото и спира от датата на започването на проверката.

Чл. 95. (1) Когато не е възможно да се отнеме обособено имущество по чл. 94, ал. 1, отнема се паричната му равностойност, определена по пазарна стойност към момента на предявяване на иска за отнемане.

(2) Имуществото по [apis://NORM|41013|8|62|/чл. 94](#) включва:

1. личното имущество на проверяваното лице;

2. имуществото, придобито общо от двамата съпрузи или от лицата във фактическо съжителство;

3. имуществото на ненавършилите пълнолетие деца;

4. имуществото на съпруга на проверяваното лице независимо от избора от съпрузите режим на имуществени отношения;

5. имуществото на лицето, с което проверяваното лице е във фактическо съжителство.

Чл. 96. Сделките, извършени с незаконно придобито имущество, са недействителни по отношение на държавата и даденото по тях подлежи на отнемане, когато са:

1. безвъзмездни сделки с физически или юридически лица, с изключение на сумите на направени дарения за животоспасяващо лечение, предотвратяване последиците от природни бедствия или аварии, както и в полза на религиозни общности, регистрирани по Закона за вероизповеданията;

2. възмездни сделки с трети лица, ако те са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито, или са придобили имуществото с цел прикриване на незаконния му произход или на действителните права, свързани с него.

Чл. 97. На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество, което лицето е прехвърлило през проверявания период на съпруг, на лице, с което се намира във фактическо съжителство, на бивш съпруг, на роднини по права линия без ограничение в степените, на роднини по съребрена линия – до четвърта степен включително, и по сватовство – до втора степен включително.

Чл. 98. (1) На отнемане подлежи имущество, което проверяваното лице е прехвърлило или е внесло като непарична или парична вноска в капитала на юридическо лице, ако лицата, които управляват или контролират юридическото лице, са знаели или от обстоятелствата са могли да предположат, че имуществото е незаконно придобито.

(2) На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество от юридическо лице, което е контролирано от проверяваното лице или от свързаните с него лица по смисъла на § 1, т. 14, буква „а“ от Допълнителните разпоредби самостоятелно или съвместно.

(3) Имуществото се отнема и при правоприемство на юридическото лице.

Чл. 99. На отнемане подлежи и имуществото, което е придобито от трето лице за сметка на проверяваното лице, за да се избегне неговото отнемане или да се прикрие произходът му или действителните права върху него.

Чл. 100. До доказване на противното за движими вещи и парични средства на проверяваното лице се смятат и тези, намерени у него, в жилището му или в други собствени или наети от него помещения, превозни средства, каси или сейфове.

Чл. 101. (1) Незаконно придобитото имущество се оценява по действителната му стойност към момента на неговото придобиване или отчуждаване.

(2) Когато е установено, че цената, посочена в документа за собственост, не е действително уговорената цена, или в документа за собственост липсва цена, имуществото се оценява към момента на неговото придобиване или отчуждаване, както следва:

1. недвижимите имоти и ограничените вещни права върху тях - по пазарна стойност,

2. чуждестранната валута и благородните метали - по централния курс на Българската народна банка;

3. ценните книжа - по пазарна стойност;

4. превозните средства - по пазарна стойност;

5. останалите движими вещи и права - по пазарна стойност;

6. предприятия или дялови участия в търговски дружества или кооперации - по пазарна стойност, а когато тя не може да бъде определена - по счетоводни данни.

Чл. 102. В случаите, когато незаконно придобитото имущество е било частично или изцяло преобразувано в друго имущество, на отнемане подлежи преобразуваното имущество.

Чл. 103. Незаконно придобитото имущество се отнема и от наследници или заветници до размера на полученото от тях.

Чл. 104. В случай че имуществото липсва или е отчуждено, се отнема паричната му равностойност.

Раздел II

Образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество

Чл. 105. (1) Бюрото образува производство за отнемане на незаконно придобитото имущество, когато може да се направи обосновано предположение, че дадено имущество е незаконно придобито.

(2) Обосновано предположение е налице, когато след проверката по глава седма се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице.

Раздел III

Налагане на обезпечителни мерки

Чл. 106. (1) Когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Бюрото приема решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество.

(2) В решението по ал. 1 се посочват наложените до момента тежести и обезпечения върху имуществото.

(3) Бюрото внася искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на незаконно придобито имущество в окръжния съд по постоянния адрес на лицето, съответно по седалището на юридическото лице. Когато в имуществото е включен недвижим имот, искането се внася в окръжния съд по местонахождението на имота, а когато в имуществото има няколко недвижими имота – в окръжния съд по местонахождението на имота с най-висока данъчна оценка.

(4) Бюрото не може да иска налагането на обезпечителни мерки върху имущество на физическо лице, което не подлежи на принудително изпълнение съгласно чл. 444 от Гражданския процесуален кодекс, както и върху парични средства на юридическо лице и на едноличен търговец, предназначени за заплащане на трудови възнаграждения и осигурителни вноски на персонала, само ако са начислени по отделна аналитична счетоводна сметка.

(5) Когато не са налице достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Бюрото приема решение за отказ за образуване на производство за отнемане на имуществото и прекратяване на проверката или приема решение за връщане на преписката за събиране на допълнителни данни.

Чл. 107. (1) Съдът се произнася незабавно с определение, с което допуска или отказва налагането на обезпечителна мярка.

(2) Обезпечение на иска се допуска, когато:

1. без него ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението за отнемане на имуществото, и

2. искането е подкрепено с достатъчно доказателства, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че лицето притежава или контролира незаконно придобито имущество.

(3) Определението, с което се допуска налагането на обезпечителна мярка, подлежи на незабавно изпълнение.

(4) Определението на съда по обезпечение на иска може да се обжалва с частна жалба в 7-дневен срок. За молителя срокът тече от датата на връчване на определението, а за ответника по обезпечението – от датата на връчване на съобщението за наложената обезпечителна мярка от съдебния изпълнител, от службата по вписванията или от съда.

(5) По искане на Бюрото въз основа на определението на съда се издават отделни обезпечителни заповеди за движимите вещи и за недвижимите имоти с оглед местната компетентност на съдебния изпълнител.

Чл. 108. (1) Съдът може да наложи обезпечителните мерки по чл. 397, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Обезпечителните мерки обхващат и лихвите, както и други граждански плодове от имуществото, върху което са наложени.

(3) Съдът може да допусне няколко вида обезпечителни мерки до размера на цената на иска.

(4) По искане на Бюрото или на директора на съответната териториална дирекция съдът може да разпорежи запечатване на помещения, оборудване и превозни средства, когато е налице опасност от разпиляване, унищожаване, укриване на или разпореждане със съхраняваното в тях имущество.

Чл. 109. (1) След влизането в сила на определението за налагане на обезпечителни мерки въз основа на мотивирана молба от заинтересованото лице или по искане на Бюрото съдът може да разреши извършване на плащане или на други разпоредителни действия с имуществото, върху което е наложено обезпечение, в случаите на неотложна необходимост.

(2) Съдът се произнася незабавно с определение, което подлежи на обжалване.

(3) Заличаването на възбраната, вдигането на запора, както и отмяната на другите обезпечителни мерки се извършват въз основа на влязлото в сила определение на съда.

Чл. 110. (1) Обезпечителните мерки се изпълняват по възлагане от Бюрото от съответния съдия по вписванията и от съдебните изпълнители съобразно местната компетентност, определена в чл. 427, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс.

(2) Вписването на възбрана и налагането на заповест се извършват незабавно.

(3) За действията по изпълнение на обезпечителните мерки не се събират държавни такси.

Чл. 111. (1) Налагането на възбрана върху недвижим имот се извършва по искане на директорите на териториални дирекции или инспекторите в Бюрото чрез вписване на обезпечителната заповед на съда по разпореждане на съответния съдия по вписванията.

(2) Съдията по вписванията изпраща съобщение до собственика на имуществото, върху което е наложена възбраната, за извършеното вписване.

(3) Особен залог върху търговско предприятие, в което е включен имотът по ал. 1, вписан след възбраната, не може да се противопостави на държавата.

Чл. 112. (1) Заповест върху движима вещь се налага незабавно по искане на директорите на териториални дирекции или инспекторите в Бюрото с изпращане на съобщение от съдебния изпълнител до ответника по обезпечението.

(2) Запорът се смята за наложен от получаване на запорното съобщение.

(3) По искане на директорите на териториални дирекции или инспекторите в Бюрото съдебният изпълнител извършва опис, оценка и предаване на вещта за пазене на ответника по обезпечението или на трето лице или изземва вещта и я предава за съхранение на съответния директор на териториална дирекция. Върху вещта може да се поставя запорен знак (стикер).

(4) Когато вещите са собственост на търговско дружество, съдебният изпълнител изпраща съобщение за вписване на наложения запор в Централния регистър на особените залози.

Чл. 113. (1) При запор на кораб или на друго плавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до Изпълнителна агенция „Морска администрация“ за вписване на запора в съответните регистри.

(2) При запор на превозно средство съобщение се изпраща до органите на Министерството на вътрешните работи.

(3) При запор на гражданско въздухоплавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства.

(4) При запор на техника, подлежаща на регистрация по реда на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, съдебният изпълнител изпраща съобщение до съответната областна дирекция „Земеделие“.

Чл. 114. (1) Запорът по чл. 113 се смята за наложен от датата на получаване на запорното съобщение от органите, отговарящи за съответните регистри.

(2) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за наложения запор след връчване на запорното съобщение на длъжностното лице към съответния регистър.

(3) Не се допуска промяна на регистрацията на посочените в чл. 113 средства и техника преди вдигането на запора.

(4) Съдебният изпълнител може да поиска от органите на Министерството на вътрешните работи спиране от движение за срок до три месеца на моторно превозно средство, върху което е наложен запор.

Чл. 115. (1) Запор върху вземания, които ответникът по обезпечението има от физическо или юридическо лице, се налага от съдебния изпълнител с изпращането на запорно съобщение на третото задължено лице и на банката, в която третото задължено лице има сметки.

(2) Запорът се смята за наложен от датата и часа на получаване на запорното съобщение от третото задължено лице или от банката, в която лицето има открити банкови сметки.

(3) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за наложения обезпечителен запор след връчване на запорното съобщение на третото задължено лице.

(4) Когато запорираното вземане е обезпечено със залог, на лицето, което държи заложената вещ, се нарежда да я предаде на съдебния изпълнител, който я предоставя за пазене на лице, посочено от директора или от инспектор в териториалната дирекция.

(5) Когато запорираното вземане е обезпечено с ипотека, запорът се отбелязва в съответната книга в службата по вписванията.

(6) Когато за вземанията по ал. 1 има издаден изпълнителен лист, съдебният изпълнител го изнемва от лицето, което го държи, и го предава за пазене с протокол на директора или на инспектор в териториалната дирекция.

(7) Погасителна давност за вземането не тече от момента на получаване на запорното съобщение от третото задължено лице.

Чл. 116. (1) В случаите по чл. 115, ал. 6 директорът на териториалната дирекция или инспектор има право да поиска събирането на вземането да бъде възложено на Бюрото и да се образува самостоятелно изпълнително дело срещу лицето – длъжник по изпълнителния лист.

(2) Събраните суми по изпълнителното дело се превеждат от съдебния изпълнител по сметка на Бюрото.

Чл. 117. (1) Налагането на запор върху парични средства в национална или чуждестранна валута се извършва чрез описването, изнемването и внасянето им по банкова сметка на Бюрото. При преизчисляване на курса на чуждестранната валута се прилага курсът на Българската народна банка за съответната валута към датата на описа.

(2) Налагането на запор върху всички видове банкови сметки на ответника по обезпечението в национална или чуждестранна валута се извършва с изпращане на запорното съобщение до банката.

(3) Запор може да се наложи и върху всички видове вещи, вложени в трезори или касети, както и върху суми, предоставени за доверително управление от ответника по обезпечението.

(4) Запорът по ал. 2 и 3 се смята за наложен от момента на получаване на запорното съобщение от банката. Съобщение за наложения запор до ответника по обезпечението се изпраща след получаване на съобщението от банката.

(5) Връчителят вписва часа и датата на получаване. Когато съобщението е изпратено по пощата, съответното длъжностно лице отбелязва часа и датата на получаването.

Чл. 118. (1) Налагането на запор върху налични ценни книжа се извършва чрез опис по номиналната им стойност и изземването им от съдебния изпълнител.

(2) При налагането на запор върху налични поименни акции или облигации съдебният изпълнител уведомява търговското дружество. Запорът има действие за търговското дружество от получаване на запорното съобщение.

(3) Съдебният изпълнител предава наличните ценни книжа за съхранение в банка, за което се съставя протокол.

Чл. 119. (1) Налагането на запор върху безналични ценни книжа се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до Централния депозитар, като едновременно с това се уведомява и търговското дружество.

(2) Запорът има действие от момента на връчване на запорното съобщение на Централния депозитар.

(3) Централният депозитар оповестява незабавно съответния регулиран пазар за наложения запор.

(4) Централният депозитар е длъжен в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции запори.

(5) Съдебният изпълнител уведомява директора и инспекторите в съответната териториална дирекция за получената информация по ал. 4.

Чл. 120. (1) Налагането на запор върху държавни ценни книжа се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до Централния депозитар или до Българската народна банка – поддепозитар, и до чуждестранни институции, в които са регистрирани сметки на държавни ценни книжа.

(2) Запорът се смята за наложен от датата на получаване на запорното съобщение от лицето, което води регистър на държавните ценни книжа.

(3) Лицето, което води регистър на държавните ценни книжа, е длъжно в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции запори.

(4) Съдебният изпълнител уведомява директора и инспекторите в съответната териториална дирекция за получената информация по ал. 3.

Чл. 121. (1) Запорът върху ценни книжа обхваща всички имуществени права по ценната книга.

(2) Разпореждането с ценните книжа след получаване на запорното съобщение няма действие по отношение на държавата.

Чл. 122. (1) Запор върху дял от търговско дружество се налага чрез изпращане на запорно съобщение от съдебния изпълнител до Агенцията по вписванията.

(2) Запорът се вписва по реда за вписване на залог върху дял от търговско дружество и се смята за наложен от вписването му в търговския регистър. Агенцията по вписванията уведомява търговското дружество за вписания запор.

Чл. 123. Прехвърлянето на правото на собственост, учредяването и прехвърлянето на вещни права и учредяването на вещни тежести върху възбранения недвижим имот, както и разпореждането със запорираните движими вещи, ценни книжа, дялове и вземания, извършени след момента, от който възбраната или запорът се смятат за наложени, нямат действие спрямо държавата.

Чл. 124. (1) При започване на принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за особените залози върху имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки по реда на този закон, органът по изпълнението незабавно уведомява Бюрото и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Бюрото може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки и замяната им с друго равностойно обезпечение.

(2) Имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки или срещу които е започнало принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс преди налагане на обезпечителните мерки по реда на този закон, се реализират от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до влизането в сила на съдебното решение за отнемане на имуществото в полза на държавата. Преди започването на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс публичният изпълнител уведомява Бюрото и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Бюрото може да поиска от съда отменяне на обезпечителните мерки или замяната им с друго равностойно обезпечение.

Чл. 125. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

Раздел IV

Действия след налагане на обезпечителни мерки

Чл. 126. (1) След налагане на обезпечителни мерки Бюрото осигурява на проверяваното лице възможност за участие в производството.

(2) Директорът на съответната териториална дирекция или инспектор уведомява проверяваното лице, предоставя му за запознаване всички материали, които се отнасят до него, и му

дават едномесечен срок, за да направи възражения и да представи доказателства.

(3) Юридическите лица се представляват пред Бюрото от лицата, които ги представляват по закон или според устройствените им правила. Когато липсва правило за представителството, юридическото лице се представлява от двама членове на управлението му.

(4) В производството по отнемане на незаконно придобито имущество лицето може да бъде представлявано пред Бюрото от адвокат или от друго лице, което има право да го защитава по Гражданския процесуален кодекс, с писмено пълномощно.

Чл. 127. (1) С уведомлението по чл. 126, ал. 2 проверяваното физическо лице се поканва да представи и писмена декларация за:

1. притежаваните от него и от неговия съпруг, ненавършили пълнолетие деца и лица, с които се намира във фактическо съжителство, недвижими имоти и моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства, ограничени вещни права върху недвижими имоти, парични влогове, ценни книжа, произведения на изкуството, движими археологически ценности, дялово участие в търговски дружества, вземания, патенти, търговски марки и промишлени образци, както и други обстоятелства, свързани с това имущество;

2. списък на неговите банкови сметки в страната и в чужбина, както и на тези на неговия съпруг, ненавършили пълнолетие деца и лица, с които се намира във фактическо съжителство;

3. източниците на средства и основанията за придобиване на имуществото и за издръжката на семейството му;

4. сделките с недвижими имоти, движими вещи, дялове и акции в търговски дружества, прехвърляне на предприятие или други търговски или правни сделки с имущество на лицето и на членовете на неговото семейство през проверявания период, както и източниците на средствата за извършването им;

5. задълженията към трети лица;

6. други обстоятелства, свързани с имуществото на проверяваното лице.

(2) Посочените обстоятелства по т. 1-6 следва да бъдат подкрепени с документи.

(3) Когато проверяваното лице не представи декларация или подаде непълна декларация, до доказване на противното се предполага, че имуществото, което не е декларирано, е незаконно придобито.

(4) Когато проверяваното лице е починало, неговите наследници и заветници, приели наследството, се поканват да представят декларацията по ал. 1. Когато наследството не е

прието, Бюрото отправя искане по чл. 51 от Закона за наследството.

(5) Лицето представя декларацията в срок 14 дни от получаване на съобщението, а ако е в чужбина – в срок един месец.

(6) Образецът на декларацията по ал. 1 се утвърждава от директора на Бюрото и се публикува в „Държавен вестник“.

(7) Бюрото може да изиска проверяваното лице и/или свързани с него лица да дадат информация за обстоятелства, подлежащи на деклариране по този закон, отнасяща се за свързаните с проверявания лица. Искането се прави по реда на ал. 1 и 3.

Чл. 128. Бюрото кани да представят декларация и:

1. третите лица по чл. 96, 97 и 99;
2. лицата, които представляват, управляват или контролират юридическото лице по чл. 98, ал. 1.

Чл. 129. (1) След обсъждане на възраженията на проверяваното лице и събиране на посочените от него доказателства директорът на териториалната дирекция в едномесечен срок внася в Бюрото мотивиран доклад. В доклада се посочват:

1. видът и стойността на придобитото имущество;
2. наличието или липсата на значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице;
3. доказателствата за знанието или предположението на третите лица, че имуществото е незаконно придобито;
4. доказателствата за наличието или липсата на тежести или на други обезпечения, наложени върху имуществото;
5. други доказателства, на които се основава искането;
6. окончателно заключение.

(2) Бюрото в едномесечен срок от внасянето на доклада по ал. 1 приема решение за:

1. прекратяване на производството по преписката, когато от събраните доказателства не се установява или не може да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито; Бюрото може да сезира изпълнителния директор на Националната агенция за приходите, като събраните в производството по този закон доказателства запазват процесуалната си стойност в данъчното производство;

2. предявяване на иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

Раздел V**Управление на имуществото, върху което е наложено обезпечение**

Чл. 130. (1) Имуществото, върху което е наложено обезпечение, може да се остави за пазене на проверяваното лице или на лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечителните мерки.

(2) По искане на Бюрото съдът назначава за пазач на имуществото друго лице, като определя възнаграждението му.

(3) Пазачът се избира с оглед на личността му, както и на естеството на вещта и на мястото, където тя се намира или ще се съхранява.

(4) Вещта се предава за пазене срещу подпис.

Чл. 131. (1) Освен задълженията по чл. 469-471 от Гражданския процесуален кодекс лицето по чл. 130 има и задължението да уведоми Бюрото:

1. за всички повреди върху имуществото;
2. за всички производства, засягащи имуществото;
3. за всички действия, свързани с прехвърляне или възникване на права на трети лица върху имуществото, като представи копия от документите, установяващи прехвърлянето или учредяването на правата;
4. за всички действия, свързани с промяна в идентификацията на имота;
5. при опасност от унищожаване или повреждане на имуществото.

(2) Лицето по чл. 130 е длъжно да осигурява достъп на инспекторите на Бюрото за проверка на състоянието на имуществото.

(3) Бюрото може да поиска от съдебния изпълнител да предаде за пазене на друго лице обезпеченото имущество, ако проверяваното лице или лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечението, не изпълнява задълженията си.

(4) Разходите, свързани със съхранението и поддържането на обезпеченото имущество, са за сметка на Бюрото.

Чл. 132. (1) Движимите вещи с историческа стойност се предоставят за съхранение в Националния исторически музей или в друг музей.

(2) Движимите вещи с научна стойност се предоставят за съхранение в Националната библиотека, в съответния институт на Българската академия на науките или в университет.

(3) Движимите вещи от благородни метали, скъпоценни камъни и изделия от тях се предоставят за съхранение в Българската народна банка.

(4) Движимите вещи с художествена, антикварна или нумизматична стойност се предоставят за съхранение на Министерството на културата.

(5) Екзотични животни и растения се предоставят на зоологически градини и други институти.

(6) В случаите по ал. 1-5 разходите по съхранението и поддържането на обезпеченото имущество се заплащат от Бюрото.

Чл. 133. (1) По изключение Бюрото може да поиска от съда разрешение за продажбата на движими вещи, които:

1. могат да се обезценят значително през периода на пазене и запазването им е свързано с големи разходи;

2. подлежат на бърза развала.

(2) Движимите вещи по ал. 1 се продават от съдебния изпълнител на явен търг, който се провежда в 7-дневен срок от постъпване на искането, или се оставят за продажба от търговец в магазин, на стоково тържище или борса, посочени от Бюрото. Собственикът може да участва на общо основание в търга.

(3) Предаването на вещта се удостоверява с протокол, подписан от съдебния изпълнител или от търговеца. За извършената продажба търговецът получава комисиона.

(4) При липса на документи за извършен санитарен контрол, както и при липса на данни за произход, състав и срок на годност продажбата се извършва след разрешение от Българската агенция по безопасност на храните и органите на регионалните здравни инспекции към Министерството на здравеопазването.

(5) Животни от националния генофонд, сортови семена и посадъчен материал с гарантиран произход се продават от съдебния изпълнител с разрешение на министъра на земеделието и храните или на оправомощено от него длъжностно лице само на други земеделски производители.

(6) Органите по ал. 4 и 5 се произнасят по искането в тридневен срок от постъпването му.

Чл. 134. Събраните суми от имуществото, продадено по реда на чл. 133, се превеждат от съдебния изпълнител по бюджета на Бюрото.

Чл. 135. (1) Бюрото води регистър, в който се вписват:

1. лицето, срещу което е образувано производство;

2. имуществото, върху което е наложено обезпечение;

3. данни за собственика и за лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечението, както и за пазача на съответното имущество;

4. други данни, които са необходими за индивидуализация на имуществото, върху което е наложено обезпечение.

(2) Образецът на регистъра се утвърждава със заповед на директора на Бюрото.

(3) Разпореждането с имотите или обременяването им с тежести, или поемането на каквито и да е задължения от страна на проверяваното лице, извършено след налагането на обезпечителни мерки, които биха довели до затруднения за удовлетворяването на правата по съдебното решение за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество, няма действие по отношение на държавата.

(4) Бюрото издава удостоверения за наличието на обезпечителни мерки, наложени по този закон, в 7-дневен срок от постъпването на искане от съда, съдебните изпълнители, органите на Националната агенция за приходите и от други държавни органи.

Раздел VI

Производство пред съда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество

Чл. 136. (1) Бюрото предявява иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество пред окръжния съд, в района на който е постоянният адрес на проверяваното лице, в срок до 3 месеца от последния акт по налагане на обезпечителни мерки.

(2) Когато в имуществото е включен и недвижим имот, искът се предявява в окръжния съд по местонахождението на имота, а в случаите, когато в имуществото са включени повече от един недвижим имот – по местонахождението на имота с най-висока данъчна оценка.

(3) Когато се отнасят до вещни права върху недвижими имоти, исковата молба и влязлото в сила съдебно решение подлежат на вписване в имотния регистър на Агенцията по вписванията.

(4) Съдът отменя служебно или по искане на заинтересованите лица наложените върху имуществото обезпечителни мерки, ако Бюрото не представи доказателства, че е предявило иска в законния срок.

(5) Съдебното производство започва и продължава независимо от прекратяването на наказателното производство.

Чл. 137. (1) Срещу проверяваното лице и лицата по чл. 96, 97, 98, 99 и 103 се предявява осъдителен иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

(2) Бюрото предявява искове срещу трети лица за установяване на обстоятелството, че имуществото е незаконно придобито, и за обявяване недействителността на правни сделки.

(3) При подаването на исковата молба Бюрото не внася държавна такса.

Чл. 138. (1) Окръжният съд образува дело и публикува в „Държавен вестник“ обявление, съдържащо: номера на делото, данни за постъпилото искане, опис на имуществото, указания за срока, в който заинтересованите лица могат да предявят своите претенции върху имуществото, както и датата, за която се насрочва първото заседание, която не може да е по-рано от три месеца от публикуването на обявлението. Съобщението се публикува и в специален раздел на страницата на Бюрото в интернет.

(2) Като ответници в производството се конституират проверяваното лице и лицата, посочени в чл. 96, 97, 98, 99 и 103.

Чл. 139. (1) Съдът призовава страните по делото в открито заседание.

(2) Бюрото се представлява от директора или от упълномощен от него служител с юридическа правоспособност.

(3) В производството се представят всички доказателства, допустими по Гражданския процесуален кодекс.

(4) В производството пред съда Бюрото представя доказателства за:

1. вида и стойността на придобитото през проверявания период имущество;

2. обстоятелствата по чл. 85-87;

3. наличието на значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице;

4. обстоятелствата, че третите лица са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито;

5. други обстоятелства, които имат значение за изясняване произхода на имуществото и начина на придобиването му;

6. наличието на тежести и обезпечения върху имуществото, освен наложените по този закон.

Чл. 140. (1) След приключване на разглеждането на делото съдът се произнася с решение, което подлежи на обжалване по общия ред.

(2) С решението съдът присъжда държавна такса и направените разноски в зависимост от изхода на делото.

Чл. 141. (1) В производството по този закон страните могат да сключат спогодба, с която да се отнеме не по-малко от 75 на сто от имуществото или паричната му равностойност.

(2) Спогодбата се одобрява от съда, ако не противоречи на закона и на добрите нрави.

(3) Спогодбата има последиците на влязло в сила решение от деня на одобряването ѝ и не подлежи на разваляне.

(4) Държавната такса за производството се определя върху сумата, за която е постигната спогодбата, и се поема от страните поравно.

(5) Разноските за производството остават в тежест на страните, както са направени.

Чл. 142. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс.

Раздел VII

Управление и разпореждане с отнетото имущество

Чл. 143. (1) Създава се Междуведомствен съвет за управление на отнетото имущество, наричан по-нататък „Съвета“.

(2) Съветът е колективен орган, който се състои от заместник-министри, определени от министъра на правосъдието, министъра на финансите, министъра на икономиката, министъра на труда и социалната политика и министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(3) Председател на Съвета е заместник-министър на финансите.

(4) Съветът приема решения с обикновено мнозинство.

(5) На заседанията на Съвета могат да бъдат канени представители на Националното сдружение на общините в Република България, на организации с нестопанска цел, браншови и професионални организации.

(6) Дейността на Съвета се осигурява технически от администрацията на Министерството на финансите.

(7) Съветът утвърждава правила за организацията на дейността си.

Чл. 144. (1) Бюрото ежесечно уведомява Съвета за влезлите в сила съдебни решения за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

(2) Бюрото незабавно предоставя влезлите в сила съдебни решения за вписване в съответните служби по вписванията – за недвижимите имоти, а за моторните превозни средства, корабите и самолетите – на съответните структурни звена на Министерството на вътрешните работи, Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

(3) Влезлите в сила съдебни решения за отнемане, издадените въз основа на тях изпълнителни листове и всички други документи, необходими за изпълнение на решението за

отнемане, се изпращат от Бюрото на Съвета в тридневен срок от комплектуването на преписката.

(4) За заседанията на Съвета Бюрото изготвя отделен доклад по всеки конкретен случай.

Чл. 145. Съветът предлага на Министерския съвет да предостави за управление на бюджетни организации, включително на общини, за изпълнение на техните функции отнетото по реда на този закон имущество или да възложи продажбата му.

Чл. 146. (1) Имуществото, за което е взето решение за продажба, се продава от Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(2) Съветът изпраща на Националната агенция за приходите решението по ал. 1 за изпълнение, в 7-дневен срок от приемането му, заедно с комплектуваната преписка по чл. 144, ал. 3.

(3) Когато след изчерпване на способите за продажба по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс имуществото не бъде продадено, Националната агенция за приходите уведомява писмено Съвета, като връща преписката за вземане на последващо решение за управление и разпореждане с имуществото.

Раздел VIII

Обезщетяване на пострадалите от престъпления от държавата

Чл. 147. (1) При отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество държавата отговаря спрямо пострадалите до размера на стойността на отнетото имущество за вредите, причинени с престъпление по чл. 85, ал. 1, когато наличното имущество на отговорните за вредите лица не е достатъчно за възстановяването им.

(2) Когато стойността на отнетото имущество е по-малка от общата стойност на задълженията, пострадалите от престъпление се удовлетворяват съразмерно.

ЧАСТ ЧЕТВЪРТА

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 148. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не подаде декларация по този закон в срок, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 149. (1) Лице, заемащо висша публична длъжност, което не декларира или невярно декларира обстоятелство, което е длъжно да декларира по този закон, се наказва с глоба в размер от 300 до 3000 лв., освен ако за извършеното не е предвидено по-тежко наказание.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 600 до 6000 лв.

Чл. 150. (1) Който не изпълни задължение по чл. 23 или по чл. 51, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 3000 до 6000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 10 000 лв.

Чл. 151. (1) За нарушение на задължението по чл. 31 на виновните длъжностни лица се налага глоба от 1000 до 5000 лв., ако извършеното не съставлява престъпление.

(2) Когато нарушението на чл. 31 е извършено от търговско дружество, банка или друга финансова институция, се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв.

Чл. 152. (1) Извън случаите по чл. 151 лице, което не предостави поисканите от Бюрото информация и документи в определените срокове или не се яви пред него, когато бъде поканено, се наказва с глоба от 200 до 1000 лв.

(2) Когато нарушението е извършено повторно, глобата е в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 153. (1) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от определени от директора на Бюрото длъжностни лица.

(2) Наказателните постановления се издават от директора на Бюрото.

(3) Актовете за установяване на нарушение по чл. 148 и 149 относно декларациите за несъвместимост се съставят от определени от органа по избора или назначаването лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. „Достатъчно данни“ са данни, от които може да се направи основателно предположение за корупционно поведение или имуществено несъответствие по смисъла на този закон.

2. „Доходи, приходи и източници на финансиране“ са: възнаграждение, получено от лице по трудово и по служебно правоотношение, доходи от извършени услуги с личен труд, доходи от упражняване на свободни професии, чистият доход от предприемаческа дейност, дивиденди и лихви, други доходи от

движима и недвижима собственост, за придобиването на които е установен законен източник, доходи от селскостопанска дейност и търговия на дребно, други доходи от лотарийни и спортни залагания, лихви, лицензионни и комисионни възнаграждения, приходи от продажба на имущество, за придобиването на които е установен законен източник, от застраховка, от съдебни дела, отпуснати банкови кредити и заеми от физически лица.

3. „Значително несъответствие“ е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 120 000 лв. за целия проверяван период.

4. „Имущество“ е всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него.

5. „Инспектор“ е служител, заемащ длъжностите инспектор, старши инспектор, главен инспектор или държавен инспектор.

6. „Контролиране на юридическо лице“ е налице, когато:

а) физическо лице пряко или непряко притежава повече от 50 на сто от дяловете или от капитала на юридическото лице и пряко или непряко го контролира;

б) физическо лице е контролиращо по смисъла на § 1в от Допълнителните разпоредби на Търговския закон или упражнява контрол по смисъла на § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

в) в полза на физическо лице се управлява или разпределя 50 на сто или повече от имуществото на юридическо лице с нестопанска цел;

г) в полза на група от физически лица е създадено или действа юридическо лице с нестопанска цел.

7. „Нетни доходи“ са доходи, приходи или източници на финансиране, намалени с размера на извършените обичайни и извънредни разходи от проверяваното лице и членовете на семейството му.

8. „Обичайни разходи“ са разходите за издръжка на лицето и на членовете на семейството му съобразно данните на Националния статистически институт.

9. „Орган по избора или назначаването“ е органът, който избира или назначава, а когато такъв орган липсва – работодателят по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Кодекса на труда.

10. „Повторно“ е нарушението, извършено в двугодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление или решението на съда, с което на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

11. „Преобразуване на имуществото“ е налице, когато срещу имуществено право се придобива друго имуществено право – изцяло или отчасти, освен когато придобитата част е незначителна.

12. „Проверка за почтеност“ е проверка, която има за цел да установи, че проверяваното лице изпълнява правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

13. „Пропорционалност на намесата в личния и семейния живот“ е намеса в такава степен, която не надхвърля необходимото за постигане на целите на този закон.

14. „Свързани лица“ са:

а) съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство, роднините по права линия, по съребрена линия – до четвърта степен включително, и по сватовство – до втора степен включително; за целите на производството за отнемане на незаконно придобито имущество за свързано лице се счита и бивш съпруг, бракът с когото е прекратен до 5 години преди началото на проверката на Бюрото;

б) физически и юридически лица, с които лицето, заемащо публична длъжност, се намира в икономически или политически зависимости, които пораждат основателни съмнения в неговата безпристрастност и обективност.

15. „Трайно ползване“ е ползване на чужда вещ за задоволяване на нужди на ползвателя или на лицата по чл. 38, ал. 4, което продължава повече от 3 месеца в рамките на една календарна година.

16. „Фактическа раздяла“ е състояние, при което двамата съпрузи не живеят заедно и нямат общо домакинство.

17. „Фактическо съжителство“ е доброволно съвместно съжителство на съпругески начала на две пълнолетни лица, по отношение на които не съществува родство, представляващо пречка за встъпване в брак, което е продължило повече от две години и при което лицата се грижат един за друг и за общо домакинство.

18. „Членове на семейството“ са съпруг, лицето, с което проверяваното лице е във фактическо съжителство, и ненавършилите пълнолетие деца.

§ 2. (1) Разпоредбите на глави четвърта, пета, шеста и част четвърта се прилагат съответно за:

1. Служителите в Администрацията на Президента, на органите на законодателната и съдебната власт, на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена, служителите в местната администрация, служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности.

2. Представителите на държавата или на общините в органите на управление или контрол на търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала или на юридически лица с нестопанска цел, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 1.

3. Управителите и членовете на органите на управление или контрол на общински или държавни предприятия и ръководителите на техните териториални поделения, както и на други юридически лица, създадени със закон, с акт на държавен орган или на орган на местно самоуправление, когато не попадат в обхвата на чл. 5, ал. 1.

4. Членовете на политическите кабинети извън посочените в чл. 5, ал. 1, съветниците и експертите към политическите кабинети.

5. Кметовете на кметства, кметските наместници и секретарите на общините.

6. Съдиите по вписванията и държавните съдебни изпълнители.

(2) Лицата по ал. 1 подават декларациите по чл. 36, ал. 1 в сроковете по чл. 39, ал. 1, т. 1 и 2 пред органа по избора или назначаването.

(3) Органът по избора или назначаването води публичен регистър на подадените декларации, като по отношение на декларациите за имущество и интереси публична е само частта за интересите (чл. 38, ал. 1, т. 11-13). Службите за сигурност водят регистри за служителите си с данните по този закон, които не са публични.

(4) Проверката на декларациите, както и производството по установяване на конфликт на интереси се извършват от съответния инспекторат по Закона за администрацията. В структурите, в които няма изграден инспекторат по Закона за администрацията, функциите се изпълняват от комисия от служители, изрично упълномощени от органа по избора или назначаването да осъществяват тези функции.

(5) Организацията и редът за извършване на проверката на декларациите, както и за установяване на несъвместимост и конфликт на интереси се уреждат с наредба на Министерския съвет.

(6) Когато при проверка на декларациите се установи несъответствие в размер на и над 10 000 лв., органът по избора или назначаването сезира Националната агенция за приходите за предприемане на действия по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(7) Установяването на конфликт на интереси се извършва от органа по избора или назначаването, като с акта за

установяване на конфликт на интереси се налага и административното наказание.

(8) Актът по ал. 7 се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Актовете за установяване на административни нарушения по част четвърта се съставят от органа по избора или назначаването или от определени от него длъжностни лица. Наказателните постановления се издават от органа по избора или назначаването или от определени от него длъжностни лица.

(10) Когато при проверката на декларациите или в производството за установяване на конфликт на интереси се установят данни за извършено престъпление, органът по избора или назначаването сезира незабавно компетентните органи за предприемане на действия по наказателно преследване.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 3. (1) Лицата, за които с този закон за първи път възниква задължение за деклариране, подават встъпителни декларации за имущество и интереси при условията и по реда на този закон в едномесечен срок от влизането в сила на закона.

(2) Задължените лица, подали встъпителни декларации по реда на отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности, не подават нови встъпителни декларации след влизането в сила на разпоредбите на глави четвърта и шеста. Те подават декларации при условията и по реда на този закон в сроковете по чл. 39, ал. 1, т. 2-4.

§ 4. (1) Заварените към влизането в сила на този закон проверки и производства във връзка с установяване на конфликт на интереси, отнемане на незаконно придобито имущество и налагане на административни наказания се довършват по досегашния ред от Бюрото.

(2) До конституиране на Бюрото проверките и производствата по ал. 1 се довършват по досегашния ред от съответните органи по Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

§ 5. Този закон отменя:

1. Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности (обн., ДВ, бр. 38 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 28 и 74 от 2002 г., бр. 8 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 38 и 73 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 33, 69 и 94 от 2008 г., бр.

93 от 2009 г., бр. 18 и 62 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 30 и 71 от 2013 г. и бр. 12 и 17 от 2015 г.).

2. Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (обн., ДВ, бр. 94 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 10, 26 и 101 от 2009 г., бр. 62 и 97 от 2010 г.; бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 12 от 2015 г.).

3. Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество (обн., ДВ, бр. 38 от 2012 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 82 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 50 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14, 22, 74 и 95 от 2015 г.).

§ 6. (1) В едномесечен срок от влизането в сила на закона Народното събрание избира директор и заместник-директори на Бюрото.

(2) Мандатът на заварените при влизането в сила на глава втора от закона членове на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и на Комисията за установяване и прекратяване на конфликт на интереси се прекратява с попълването на състава на Бюрото.

(3) В едномесечен срок от определянето на състава му Бюрото приема правилника по чл. 7, ал. 6 от този закон.

(4) В двумесечен срок от определянето на състава му Бюрото приема правилата за проверките за почтеност по чл. 16, ал. 7 правилата за случайния принцип на определяне на докладчиците по чл. 22, ал. 3 и утвърждава образците на декларациите, предвидени в този закон.

(5) До влизането в сила на закона Бюрото предприема необходимите фактически и правни действия за обезпечаване прилагането на закона.

§ 7. (1) Бюрото е правоприменник на активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет.

(2) Бюрото е правоприменник на съответната част от активите, пасивите, архива, правата и задълженията на Сметната палата, свързани с дейността ѝ по отменения Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши публични и други длъжности.

(3) Трудовите и служебните правоотношения на служителите в администрациите по ал. 1 и 2 се уреждат при условията на чл. 123 от Кодекса на труда и чл. 87а от Закона за държавния служител. В тримесечен срок от преназначаването служителите

преминават проверка за почтеност, като непреминаването на проверка за почтеност в съответствие с правилата за проверка на почтеността по чл. 16, ал. 7 от този закон е основание за освобождаване от длъжността.

(4) Лицата по ал. 3 преминават към Бюрото без срок на изпитване, освен служителите, които са със срок на изпитване.

(5) До влизането в сила на правилника по чл. 7, ал. 6 от този закон служителите на Бюрото изпълняват служебните си задължения съобразно действащата нормативна уредба.

(6) Министерският съвет в тримесечен срок от влизането в сила на закона урежда отношенията във връзка с преобразуването на административните структури по ал. 1 и 2.

§ 8. (1) Законът се прилага и по отношение на имущество, придобито незаконно преди влизането му в сила.

(2) Продължава се действието на § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на отменения Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество.

§ 9. В Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (обн., ДВ, бр. 60 от 1988 г.; изм. и доп., бр. 59 от 1993 г., бр. 12 от 1996 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 33 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 17 от 2009 г. и бр. 38 и 98 от 2012 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 2 и чл. 2а думите „Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. В заглавието на чл. 2а думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество“ се заменят с „Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

3. Създава се чл. 2в:

„Чл. 2в. Държавата отговаря за вреди, причинени на граждани и юридически лица, в резултат на осъществени производства по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, образувани по неподписани сигнали, когато производствата са приключили без установяване на нарушение.“

§ 10. Навсякъде в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г., бр. 92 и 109 от 2007 г., бр. 28 и 36 от 2008 г., бр. 33 и 57 от 2011 г. и бр. 38 и 102 от 2012 г. и бр. 27 от 2016 г.) думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество“ се заменят с „Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 11. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38 и 103 от 2012 г., бр. 70 и 109 от 2013 г., бр. 22 и 53 от 2014 г. и бр. 14, 34, 62 и 94 от 2015 г.), в чл. 35, ал. 6, т. 4 думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество“ се заменят с „Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 12. В Закона за нотариусите и нотариалната дейност (обн., ДВ, бр. 104 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 117, 118 и 123 от 1997 г., бр. 24 от 1998 г., бр. 69 от 1999 г., бр. 18 от 2003 г., бр. 29 и 36 от 2004 г., бр. 19 и 43 от 2005 г., бр. 30, 39 и 41 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 50 и 69 от 2008 г. и бр. 42, 47 и 82 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 32, 41 и 82 от 2011 г., бр. 38 и 95 от 2012 г., бр. 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 50 от 2015 г.), в чл. 25, ал. 2 думите „Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 13. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. – бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г. и бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г. и бр. 8 от 2016 г.), в чл. 107а ал. 5 се изменя така:

„(5) При постъпване на работа и всяка година до 15 май служителят е длъжен да подава пред лицето по ал. 6 декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Това задължение не се отнася за служителите, които заемат

технически длъжности. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

§ 14. В Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 8 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г., бр. 15 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 17 от 2013 г., бр. 19 и 27 от 2014 г. и бр. 60 и 96 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 19а, ал. 3 думите „чл. 13, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси или при влизане в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 37, ал. 3 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и при установяване на конфликт на интереси или при влизането в сила на акт, с който е установен конфликт на интереси по Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. Създава се чл. 19б:

„Чл. 19б. (1) Министър-председателят, заместник министър-председателите, министрите, заместник-министрите, посочените в чл. 19, ал. 4 еднолични органи и техните заместници и членовете на колегиални органи, областните управители, заместник областните управители, кметовете на общини и заместник-кметовете на общини са длъжни да оповестяват публично информация относно проведените от тях срещи по въпроси в кръга на тяхната компетентност.

(2) Оповестяването по ал. 1 следва да съдържа информация за датата, мястото, имената на лицата и темата на срещата.

(3) Информация за проведените срещи се публикува на сайта на съответната институция на всеки две седмици.

(4) Лицата, участващи в срещите, предварително се уведомяват, че информацията за проведените срещи ще бъде публично оповестена.

(5) Задължението за оповестяване не се отнася за срещи с представители на други публични институции и организации по въпроси, попадащи в кръга на междуинституционалните отношения, както и за заседания на съвети, работни групи и други формати, създадени с акт на компетентен орган.“

3. В чл. 46а, ал. 2 т. 5 се отменя.

4. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 15. В Закона за държавния служител (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г. и бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. Член 29 се изменя така:

„Задължение за деклариране на имущество и интереси

Чл. 29. При встъпването си в длъжност и всяка година до 15 май държавният служител е длъжен да подава пред органа по назначаването декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

2. В чл. 107, ал. 1, т. 8 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 16. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. – бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г. и бр. 13 от 2016 г.), в чл. 74, ал. 1, т. 3 след думите „главния прокурор“ се добавя „главния инспектор от Инспектората към Висшия съдебен съвет, а думите „председателя на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните й дирекции“ се заменят с „директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните му дирекции“.

§ 17. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г. и бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 56а, ал. 3:

а) създава се т. 1а:

„1а. Инспектората към Висшия съдебен съвет.“;

б) в т. 5 думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество“ се заменят с „Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. В чл. 62, ал. 6:

а) създава се т. 1а:

„1а. Инспектората към Висшия съдебен съвет – при извършване на проверки за конфликт на интереси.“;

б) в т. 4 думите „Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните й дирекции“ се заменят с „директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните му дирекции“.

3. В чл. 64, ал. 1:

а) създава се т. 1а:

„1а. Инспектората към Висшия съдебен съвет за целите на проверките за конфликт на интереси;“

б) създава се т. 5б:

„5б. Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество за целите на извършваните от него проверки и производства.“

§ 18. В Закона за местното самоуправление и местната администрация (обн., ДВ, бр. 77 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 24, 49 и 65 от 1995 г., бр. 90 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 33, 130 и 154 от 1998 г., бр. 67 и 69 от 1999 г., бр. 26 и 85 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 28, 45 и 119 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г., бр. 19 и 34 от 2005 г., бр. 30 и 69 от 2006 г., бр. 61 и 63 от 2007 г., бр. 54 и 108 от 2008 г., бр. 6, 14, 35, 42 и 44 от 2009 г., бр. 15 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 32 от 2011 г., Решение № 4 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 36 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 57 от

2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 1, 19 и 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 15:

а) създава се нова ал. 3:

„(3) На пряко подчинение на кмета на общината се създава инспекторат за осъществяване на контрол и проверки по § 2 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Когато числеността на общинската администрация не е достатъчна за обособяване на инспекторат, неговите функции се изпълняват от комисия от служители, изрично упълномощени от кмета на общината да осъществяват и тези функции.“;

б) досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

2. В чл. 34 ал. 5 се изменя така:

„(5) Общинският съветник не може:

1. да бъде член на управителен, надзорен или контролен съвет, съвет на директорите, контролор, управител, прокурор, търговски пълномощник, синдик или ликвидатор на търговски дружества с общинско участие или директор на общинско предприятие;

2. да заема длъжност като общински съветник или подобна длъжност в друга държава – членка на Европейския съюз;

3. да е едноличен търговец, съдружник, акционер, член на управителен, надзорен или контролен съвет на търговско дружество, което има сключени договори с общината, в която е общински съветник, както и с търговски дружества с общинско участие или с общински предприятия.“

3. В чл. 41 думите „и секретарите на общини“ се заличават.

4. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 19. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 154:

а) в ал. 1 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“;

б) в ал. 3 думите „ръководител на структурата в сроковете и по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „орган в

сроковете и по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество”.

2. В чл. 160:

а) в ал. 1 думите „имуществото и доходите” се заменят с „имущество и интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество”;

б) алинея 3 се изменя така:

„(3) Държавните служители подават всяка година до 15 май декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество. Държавен служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество.”

3. В чл. 201, ал. 1, т. 4 думата „доходи” се заменя с „интереси”.

4. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси” се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество”.

§ 20. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност”

(обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4, ал. 1, т. 4 думата „държавни” се заменя с „публични”.

2. В § 1 от Допълнителната разпоредба т. 4 и 5 се изменят така:

„4. „Лица, заемащи висши публични длъжности” са лицата по чл. 5, ал. 2 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.

5. „Свързани лица” са лицата по § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.”

3. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси” се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество”.

§ 21. В Закона за дипломатическата служба (обн., ДВ, бр. 78 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 и 100 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 95 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 15 и 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.), в чл. 31, ал. 2 т. 3 се изменя така:

„3. декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

§ 22. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г.), в чл. 37, ал. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 23. В Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 114 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 12, 32, 42 и 95 от 2009 г., бр. 15, 51, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 38 и 94 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г. и бр. 60, 94 и 95 от 2015 г.), в чл. 9, ал. 3, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 24. В Закона за Националната акредитация на органи за оценяване на съответствието (обн., ДВ, бр. 100 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 42 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 97 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 14 от 2015 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9 ал. 7 се отменя.

2. В чл. 10а, ал. 2, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 25. В Закона за Националната стандартизация (обн., ДВ, бр. 88 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г. и бр. 82 от 2012 г.), в чл. 16, ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 26. В Закона за Националния дарителски фонд „13 века България“ (обн., ДВ, бр. 12 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 32 и 94 от 2005 г., бр. 113 от 2007 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.), в чл. 7, ал. 6, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 27. В Закона за обществените поръчки (ДВ, бр. 13 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 64, ал. 2 думите „чл. 2, ал. 3 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 57 от Закона за предотвратяване на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. В § 2, т. 21 от Допълнителните разпоредби думите „чл. 2, ал. 3 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 57 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 28. В Закона за ограничаване изменението на климата (обн., ДВ, бр. 22 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 14, 17, 41 и 56 от 2015 г.), в чл. 54, ал. 5 думите „чл. 12, т. 2 и 4 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „за частен интерес по смисъла на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 29. В Закона за омбудсмана (обн., ДВ, бр. 48 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 29 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.), в чл. 15, ал. 1, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 30. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 35 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74, 82, 93 и 99 от 2009 г., бр. 16, 88, 98 и 101 от 2010 г., бр. 23, 48, 99 и 100 от 2011 г., бр. 20, 33 и 38 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 1 и 98 от 2014 г.,

бр. 14, 24, 61, 79 и 88 от 2015 г. и бр. 13 и 17 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 188а ал. 1 се изменя така:

„(1) При назначаване на длъжност и всяка година до 15 май военнослужещите по § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество подават пред министъра на отбраната, съответно пред оправомощените от него длъжностни лица по чл. 146, т. 2 и 3, декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Военнослужещ, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

2. В чл. 285а ал. 1 се изменя така:

„(1) При постъпване на работа и всяка година до 15 май гражданските служители по § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество подават пред министъра на отбраната, съответно пред оправомощените от него длъжностни лица по чл. 146, т. 2 и 3, декларация за имущество и интереси по чл. 38 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Граждански служител, който е лице, заемащо висша публична длъжност, подава декларация за имущество и интереси само по реда на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

3. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 17б се изменя така:

„17б. „Свързани лица“ са лицата, посочени в § 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

4. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 31. В Закона за правната помощ (обн., ДВ, бр. 79 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 32, 97 и 99 от 2010 г., бр. 9, 82 и 99 от 2011 г., бр. 82 от 2012 г., бр. 15 и 28 от 2013 г. и бр. 53 от 2014 г.), в чл. 14, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 32. В Закона за приватизацията и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 78 от

2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г. – бр. 39 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г., бр. 36, 53, 72 и 105 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 36, 65, 94, 98 и 110 от 2008 г., бр. 24, 42, 82 и 99 от 2009 г., бр. 18, 50, 89 и 97 от 2010 г., бр. 19 и 98 от 2011 г., бр. 20, 38, 54 и 60 от 2012 г., бр. 15, 23, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14, 34, 41 и 61 от 2015 г. и бр. 13 от 2016 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 25, ал. 2 думите „§ 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „§ 1, т. 14 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 33. В Закона за професионалното образование и обучение (обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 61, 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14 и 79 от 2015 г.), в чл. 45, ал. 7, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 34. В Закона за пътищата (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30, 36, 64, 102, 105 и 108 от 2006 г., бр. 59 от 2007 г., бр. 43 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 41, 42, 75, 82 и 93 от 2009 г., бр. 87 от 2010 г., бр. 19, 39, 55 и 99 от 2011 г., бр. 38, 44, 47 и 53 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 16, 53 и 98 от 2014 г. и бр. 10, 14, 37, 61, 95 и 101 от 2015 г.), в чл. 28е, ал. 10, т. 1, буква „г“ думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 35. В Закона за радиото и телевизията (обн., ДВ, бр. 138 от 1998 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 60 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 81 от 1999 г., бр. 79 от 2000 г., бр. 96 и 112 от 2001 г., бр. 77 и 120 от 2002 г., бр. 99 и 114 от 2003 г., бр. 99 и 115 от 2004 г., бр. 88, 93 и 105 от 2005 г., бр. 21, 34, 70, 105 и 108 от 2006 г., бр. 10, 41, 53 и 113 от 2007 г., бр. 110 от 2008 г., бр. 14, 37, 42 и 99 от 2009 г., бр. 12, 47, 97, 99 и 101 от 2010 г., бр. 28, 99 и

105 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15, 17 и 27 от 2013 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2013 г. – бр. 91 от 2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2013 г., бр. 19 и 107 от 2014 г. и бр. 96 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 28а, ал. 3 думите „по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заличават.

2. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 36. В Закона за Сметната палата (ДВ, бр. 12 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 37. В Закона за социално подпомагане (обн., ДВ, бр. 56 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 45 и 120 от 2002 г., бр. 18, 30 и 105 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 58 от 2008 г., бр. 14, 41 и 74 от 2009 г., бр. 15 от 2010 г., бр. 9 и 51 от 2011 г., бр. 32 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 8 от 2016 г.), в чл. 28, ал. 5, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 38. В Закона за специалните разузнавателни средства (обн., ДВ, бр. 95 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 49 от 2000 г., бр. 17 от 2003 г., бр. 86 от 2005 г., бр. 45 и 82 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 43 и 109 от 2008 г., бр. 88, 93 и 103 от 2009 г., бр. 32 и 88 от 2010 г., бр. 1 и 13 от 2011 г., бр. 44 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 111 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г. и бр. 14, 42, 56, 74 и 79 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 39. В Закона за статистиката (обн., ДВ, бр. 57 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 74 от 2002 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 39, 81 и 88 от 2005 г., бр. 100 от 2007 г., бр. 98 от 2008 г., бр. 42 и 95 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 38 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.), в чл. 8, ал. 3, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 40. В Закона за стоковите борси и тържищата (обн., ДВ, бр. 93 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 41 и 153 от 1998 г., бр. 18 от 1999 г., бр. 20 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 30, 34, 80 и 85 от 2006 г., бр. 53 от

2007 г., бр. 42 и 82 от 2009 г., бр. 18 и 97 от 2010 г., бр. 39 и 42 от 2011 г., бр. 38 и 77 от 2012 г. и бр. 12 и 14 от 2015 г.), в чл. 7, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 41. В Закона за съхранение на въглероден диоксид в земните недра (обн., ДВ, бр. 14 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 82 от 2012 г. и бр. 14 от 2015 г.), в чл. 31, ал. 4, т. 2 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 42. В Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн., ДВ, бр. 63 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 120 от 2002 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 76, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г., бр. 11 и 109 от 2007 г., бр. 36 и 67 от 2008 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 80, 87, 88 и 97 от 2010 г., бр. 26 от 2011 г., бр. 38 и 82 от 2012 г., бр. 15, 66 и 68 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14 от 2015 г.), в чл. 7, ал. 1, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 43. В Закона за Българската агенция по безопасност на храните (обн., ДВ, бр. 8 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г. бр. 57 от 2015 г. и бр. 14 от 2016 г.), в чл. 9, ал. 7 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 44. В Закона за Българската народна банка (обн., ДВ, бр. 46 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 49 и 153 от 1998 г., бр. 20 и 54 от 1999 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 10 и 39 от 2005 г. и бр. 37, 59 и 108 от 2006 г., бр. 52 и 59 от 2007 г., бр. 24, 42 и 44 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г. и бр. 48 и 62 от 2015 г.), в чл. 12, ал. 9 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 45. В Закона за Българската телеграфна агенция (обн., ДВ, бр. 99 от 2011 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 2012 г. – бр. 78 от 2012 г.; изм., бр. 15 от 2013 г., бр. 19 от 2014 г. и бр. 74 и 79 от 2015 г.), в чл. 14, ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт

на интереси" се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 46. В Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г., изм. и доп., бр. 96 и 102 от 2015 г.), в чл. 6, ал. 1, т. 8 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 47. В Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 18, 54 и 97 от 2010 г., бр. 23, 32 и 48 от 2011 г., бр. 25, 38, 87 и 103 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 79 от 2015 г.), в чл. 5, ал. 7, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 48. В Закона за електронните съобщения (обн., ДВ, бр. 41 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 36, 43 и 69 от 2008 г., бр. 17, 35, 37 и 42 от 2009 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 45 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 82, 89 и 93 от 2009 г., бр. 12, 17, 27 и 97 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 38, 44 и 82 от 2012 г., бр. 15, 27, 28, 52, 66 и 70 от 2013 г., бр. 11, 53, 61 и 98 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2015 г. – бр. 23 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 24, 29, 61 и 79 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 49. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 18 от 2004 г., бр. 18 и 95 от 2005 г., бр. 30, 65 и 74 от 2006 г., бр. 49, 55 и 59 от 2007 г., бр. 36, 43 и 98 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 82 и 103 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 35 и 47 от 2011 г., бр. 38, 54 и 82 от 2012 г., бр. 15, 20, 23, 59 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 14, 17, 35, 48 и 56 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 50. В Закона за закрила и развитие на културата (обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г.; попр., бр. 34 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 28 от 2005 г., бр. 74, 93, 99 и 103 от 2005 г., бр. 21, 41 и 106 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 19, 42 и 74 от 2009 г., бр. 13, 50 и 97 от 2010 г., бр. 25 и 54 от 2011 г., бр. 77

и 102 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 96 от 2015 г. и бр. 16 от 2016 г.), в чл. 26, ал. 5, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 51. В Закона за защита на конкуренцията (обн., ДВ, бр. 102 от 2008 г.; изм. и доп., бр. 42 от 2009 г., бр. 54 и 97 от 2010 г., бр. 73 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г. и бр. 56 от 2015 г.), в чл. 5, ал. 1, т. 4 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 52. В Закона за защита на личните данни (обн., ДВ, бр. 1 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 70 и 93 от 2004 г., бр. 43 и 103 от 2005 г., бр. 30 и 91 от 2006 г., бр. 57 от 2007 г., бр. 42 от 2009 г., бр. 94 и 97 от 2010 г., бр. 39, 81 и 105 от 2011 г. и бр. 15 от 2013 г.), в чл. 8, ал. 4, т. 2, буква „д“ думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 53. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г., бр. 15, 27 и 30 от 2013 г., бр. 61 от 2014 г. и бр. 14, 57, 60 и 102 от 2015 г.) навсякъде думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 54. В Закона за защита от дискриминация (обн., ДВ, бр. 86 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 70 от 2004 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 68 от 2006 г., бр. 59 и 100 от 2007 г., бр. 69 и 108 от 2008 г., бр. 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 97 от 2010 г., бр. 23 и 39 от 2011 г., бр. 38 и 58 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г. и бр. 26 от 2015 г.), в чл. 44, ал. 1, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 55. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр.

17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. – бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г. бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от 2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г., бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.), в чл. 19, ал. 4, т. 2 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 56. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г. и бр. 34, 62 и 102 от 2015 г.), в чл. 6, ал. 2, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 57. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г., бр. 45 и 102 от 2012 г., бр. 15, 24 и 66 от 2013 г., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 13 от 2016 г.), в чл. 16 се правят следните изменения:

1. В ал. 2, т. 5 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. В ал. 3, т. 4 думите „чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 70 или 71 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 58. В Закона за културното наследство (обн., ДВ, бр. 19 от 2009 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 80 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 92 и 93 от 2009 г., бр. 101 от 2010 г., бр. 54 от 2011 г., бр. 15, 38, 45, 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г. и бр. 16 от 2016 г.), в чл. 195, ал. 9 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона

за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 59. В Закона за народните читалища (обн., ДВ, бр. 89 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 95 от 1997 г., бр. 90 от 1999 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 108 от 2006 г., бр. 42 и 74 от 2009 г., бр. 47 и 97 от 2010 г. и бр. 68 от 2013 г.), в чл. 19а думите „подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „декларират частните си интереси по смисъла на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 60. В Закона за рибарството и аквакултурите (обн., ДВ, бр. 41 от 2001 г.; изм. и доп., бр. 88, 94 и 105 от 2005 г., бр. 30, 65, 82, 96 и 108 от 2006 г., бр. 36, 43 и 71 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 80 и 82 от 2009 г., бр. 61 и 73 от 2010 г., бр. 8 и 19 от 2011 г., бр. 38, 59, 77 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 53 и 107 от 2014 г. и бр. 12 и 102 от 2015 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 21в, ал. 2:

а) в т. 9 думите „§ 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „§ 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“;

б) в т. 10 думите „чл. 21 и 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят с „чл. 72 или 73 от Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

2. Навсякъде в закона думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 61. В Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 102 от 2015 г.), в чл. 150, ал. 1:

1. Създава се т. 2а:

„2а. пред главния инспектор от Инспектората към Висшия съдебен съвет – когато това е необходимо за извършване на проверките за конфликт на интереси;“.

2. Създава се т. 11:

„11. пред директора на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и отнемане на незаконно придобито имущество и директорите на териториалните дирекции по установения в закона ред – когато това е необходимо за извършване на проверките по Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество.“

§ 62. В Закона за публично предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21, 94 и 103 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г. и бр. 34, 61, 62, 95 и 102 от 2015 г.), в чл. 77ж, ал. 3, т. 6 думите „Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси“ се заменят със „Закона за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 63. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г. и бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г. и бр. 28 от 2016 г.), в чл. 195, ал. 3 след думите „членовете на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства“ се добавя „директорът и заместник-директорите на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество“.

§ 64. Министерският съвет приема наредбата по § 2, ал. 5 в тримесечен срок от влизането в сила на закона.

§ 65. (1) Законът влиза в сила 6 месеца след обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на глава втора, която влиза в сила 3 дни след обнародването.

(2) До влизането в сила на закона се прилагат съответните разпоредби на отменения Закон за публичност на имуществото на лицата, заемащи висши държавни и други длъжности, Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. Правомощията на органите по отменения закон се упражняват от Бюрото, съответно от органа по избора или назначаването – по отношение на установяването на конфликт на интереси на лицата по отменения Закон за

предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, извън тези по чл. 5, ал. 1.

Законът е приет от 43-ото Народно събрание на 2016 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Щецка Цачева)

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО

С Решение № 230 от 9 април 2015 г. Министерският съвет прие Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България 2015-2020 г., наричана по-нататък „Стратегията“. Като водещ приоритет е изведено противодействието на корупцията по високите етажи на властта. Акцент в Стратегията е реформата на институционалната рамка в областта на превенцията и противодействието на корупцията, насочена към по-голяма ефективност и по-добра координация между съществуващите органи и звена. Ключова мярка в рамките на приоритет „Изграждане на ефективна система от антикорупционни органи и звена“ е създаването на единен независим антикорупционен орган. Друга важна мярка е предвидената реформа на декларациите за имотно състояние и конфликт на интереси в рамките на приоритет „Противодействие на корупцията по високите етажи на властта“.

Проектът на Закон за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество е разработен в изпълнение на тези мерки, предвидени в Стратегията. Той стъпва върху анализа на антикорупционните стратегии и на институционалната системата за противодействие на корупцията, съдържащ се в Стратегическите насоки за превенция и противодействие на корупцията (2015-2020 г.), приети от Министерския съвет на 27 февруари 2015 г. Проектът на закон дава законодателен израз на идеите, залегнали в Стратегията, и отговаря на необходимостта от създаване на по-ефективен механизъм за противодействие на корупцията по високите етажи на властта, потвърдена и в препоръки, съдържащи се в докладите на Европейската комисия за напредъка на България по Механизма за сътрудничество и проверка. В последния мониторингов доклад приемането на законопроекта е оценено като „ключов тест“ в областта на противодействието на корупцията за 2016 г.

В първоначалния му вариант законопроектът беше приет на правителственото заседание на 17 юни 2015 г. и беше внесен в Народното събрание на 30 юни 2015 г. Той беше приет на първо четене в 4 парламентарни комисии (Комисия по правни въпроси, Комисия за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика, Комисия по бюджет и финанси и Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление). На 3 септември 2015 г. законопроектът беше отхвърлен в пленарна зала на първо четене – 102 народни представители го подкрепиха, а 110 не го подкрепиха (39 гласуваха против, а 71 се въздържаха).

В съответствие с изискванията на Правилника за организацията и дейността на Народното събрание настоящият законопроект съдържа промени спрямо отхвърления през септември вариант, свързани преди всичко с изразените в хода на дискусиата в Народното събрание основания за неподкрепа.

Важна промяна спрямо първоначалния законопроект е обединяването в единния орган и на Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество. По този начин се концентрират допълнително усилията за борба с корупцията, като те се свързват още по-пряко с производството за отнемане на незаконно придобито имущество. Така е постигната максимална степен на координация на различните дейности, което дава възможност при установяване на корупционно поведение да се стигне през съответна процедура до отнемане на имуществото и по този начин да се възстанови нарушената справедливост.

Законопроектът се основава на три действащи закона – Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности, Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси и Закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. Запазени са основните постановки на тези закони, като в същото време са предложени съществени нови разрешения и е прецизирана значителна част от разпоредбите с оглед преодоляване на установени проблеми в практиката по тяхното приложение.

Законопроектът урежда принципите и механизмите за предотвратяване на корупционно поведение на лицата, заемащи висши публични длъжности; принципите и механизмите за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество; условията и реда за деклариране и проверка на имущественото състояние; условията и реда за установяване на конфликт на интереси; условията и реда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество; статута и функционирането на Националното бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество; санкциите и последиците при корупционно поведение и установяване на незаконно придобито имущество.

Предложена е дефиниция на понятието „корупционно поведение“ за целите на закона, а именно поведение, при което в резултат на заеманата висша публична длъжност лицето получава облаги, водещи до незаконно увеличаване на неговото или на свързани с него лица имуществено състояние, както и изпълнението на възложените правомощия или задължения по служба при условията на конфликт на интереси.

Запазена е действащата дефиниция на незаконно придобито имущество, което подлежи на отнемане в полза на държавата – това имущество, за което не е установен законен източник.

Ясно са определени целите на закона:

1. Създаване на ефективна система за предотвратяване на корупционно поведение, която гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото.

2. Защита на интересите на обществото чрез предотвратяване и ограничаване на възможностите за незаконно придобиване на имущество и разпореждането с него.

Прилагането на закона е подчинено на следните принципи:

1. Повишена отговорност на лицата, заемащи висши публични длъжности.

2. Публичност на имуществото на лицата, заемащи висши публични длъжности.

3. Зачитане и гарантиране на правата и свободите на гражданите, включително правото на защита.

4. Пропорционалност на намесата в личния и в семейния живот и собствеността на гражданите.

5. Независимост, обективност, откритост и отчетност на държавните органи.

6. Защита на информацията и на източниците за придобиването ѝ.

7. Защита на лицата, подали сигнал по реда на този закон.

8. Засилено взаимодействие между държавните органи за осъществяване на целите на закона.

Изрично е подчертано принципното положение, че производството за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество се провежда независимо от наказателното производство срещу проверяваното лице и/или свързаните с него лица.

По-важните положения в законопроекта са:

1. Създаване на единен антикорупционен орган – Национално бюро за предотвратяване на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество, наричано по-нататък „Бюрото“.

Бюрото е независим държавен орган за осъществяване на дейността по предотвратяване на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, и за установяване на незаконно придобито имущество. Бюрото е единен орган, тъй като обединява Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, Комисията за отнемане на незаконно придобито имущество, Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (БОРКОР) и звеното в Сметната палата, което приема и проверява имуществените декларации. По този начин се създава необходимата връзка между функциите по проверка на имуществените декларации, установяването на конфликт на интереси, отнемането на незаконно придобито имущество и изготвянето на тази основа на анализи за оценка на риска. Това обединяване на функции е

важно, тъй като конфликтът на интереси често е в основата на необяснимо обогатяване на съответните лица. От друга страна, при необяснимо обогатяване в определен размер по-бързо може да се стигне до образуване на производство за отнемане на незаконно придобито имущество. На свой ред данните от проверките дават емпиричен материал за анализи с практическа насоченост.

Същевременно се запазват съществуващите до настоящия момент правни основания за отнемане на незаконно придобито имущество. Така се създава възможност постигнатите до настоящия момент резултати и утвърдените добри практики в областта на гражданската конфискация да бъдат запазени и доразвити. Предвидено е, че Бюрото се състои от директор и четирима заместник-директори, избирани от Народното събрание. Предложения могат да правят парламентарните групи и отделни народни представители. Предвидената задължителна проверка за почтеност и изискванията за публичност и мотивираност на кандидатурите гарантира провеждането на отговорен избор. Уредените положителни и отрицателни предпоставки за заемането на длъжностите, забраната за извършване на друга платена дейност и предвиденото възнаграждение имат за цел да създадат условия за назначаване на независими и компетентни личности. Като допълнителна гаранция за независимост и обективност на членовете на Бюрото е предвидено при освобождаване от длъжност те да получават обезщетение. Това е необходимо, като се имат предвид съществените ограничения за извършване на друга платена дейност от членовете на Бюрото. Подобна уредба е предвидена и за магистратите в Закона за съдебната власт.

Бюрото има териториални структури, като техните райони се определят в правилника за организацията и дейността на Бюрото.

Като допълнителна гаранция за независимост е въведена забрана Бюрото да получава дарения, освен по силата на международен договор, по който България е страна.

Функциите на Бюрото се разделят в две основни групи:

- Оперативни – свързани с приемането и проверката на декларации за имущество и интереси, с осъществяване на проверка на имущественото състояние, на производство за конфликт на интереси и на производства за отнемане на незаконно придобито имущество;

- Аналитични – по изготвяне на анализи и методологии и разработване на антикорупционни мерки. Изрично е предвидено, че изготвените от Бюрото анализи и предложения за антикорупционни мерки се предоставят на компетентните органи, които са длъжни да се произнесат по тях и да информират Бюрото за предприетите мерки. Това е гаранция, че аналитичната дейност на Бюрото няма да бъде подценявана, какъвто проблем съществува по отношение на работата на БОРКОР.

За ефективно осъществяване на работата на Бюрото е предвидено то да получава съдействие и информация от

държавните органи, от органите на местното самоуправление и от местната администрация, както и от юридически лица и от граждани. Уредено е задължение за явяване пред Бюрото, като за непредоставянето на информация и за неявяване е предвидена административнонаказателна отговорност. Друго важно правомощие на Бюрото е възможността му да иска от съда разкриване на банкова тайна, както и да иска разкриване на застрахователна и данъчна тайна. Бюрото има достъп и до базата данни на Централния кредитен регистър.

Предвидените в законопроекта проверки и производства се осъществяват от инспектори, които задължително преминават първоначална проверка за почтеност. Те биват подлагани и на периодични, и на инцидентни проверки за почтеност, в т. ч. чрез изследване с полиграф.

2. Разширяване на кръга на лицата, задължени да подават имуществени декларации.

Кръгът на лицата, включени в приложното поле на Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни и други длъжности, е запазен и прецизиран, като са добавени и изцяло нови категории лица, имащи публични функции или правомощия по разходване на публични средства. Сред новите категории са общинските съветници, главните архитекти на общините, ректорите на държавни висши училища, управителите и изпълнителните директори на лечебни заведения за болнична помощ, които се финансират от бюджета на Националната здравноосигурителна каса, лицата, определени да администратират и да управляват средства от ЕС, лицата, на които са делегирани функции да организират и провеждат процедурите за възлагане на обществени поръчки и да сключват договорите, членовете на управителните съвети на държавните предприятия по Закона за горите и др. Допълнително са включени няколко категории лица в системи с повишен корупционен риск, като ръководителите на областните дирекции по безопасност на храните, на Дирекцията за национален строителен надзор, на Държавен фонд „Земеделие“, на Автомобилна администрация и др. Сред лицата, попадащи в обхвата на закона, са добавени и офицерите от висшия команден състав на въоръжените сили. Чрез субектния обхват на закона се цели постигане на необходимата публичност и осигуряване на възможност за проверка на имуществото на лицата, които имат решаващи функции при разходване на значителни публични ресурси и при които е налице повишен корупционен риск.

3. Предвиждане на специални правила за проверка на магистратите.

Уредбата по отношение на магистратите държи сметка за две основни положения – съобразяване с измененията в Конституцията от декември 2015 г. и необходимост от гарантиране на еднакъв стандарт относно проверките на тази категория лица спрямо останалите лица, заемащи висши публични длъжности. По тази причина са предложени следните решения:

- Магистратите подават декларации за имущество и интереси със съдържанието по закона, но пред Инспектората към Висшия съдебен съвет.

- Инспекторатът прави проверка за пълнотата и достоверността на декларациите, като използва софтуерната система, с която разполага Бюрото и има достъп до регистрите и информационните масиви на другите органи.

- При установяване на несъответствие в декларациите Инспекторатът сезира Бюрото за извършване на проверка на имущественото състояние.

- Всеки сигнал за корупционно поведение на магистрат подлежи на предварителна проверка от Инспектората и ако той установи, че са налице достатъчно данни, сезира Бюрото, за да извърши проверка на имущественото състояние на съответното лице.

По отношение на проверките за конфликт на интереси в съответствие с конституционната разпоредба се препраща към Закона за съдебната власт. Това е изрично отразено в разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от закона.

4. Реформа на декларациите, прецизиране и разширяване на кръга на декларираните обстоятелства.

С оглед улесняване на адресатите на закона, е уредена една декларация за имущество и интереси на мястото на подаваните досега две отделни декларации с частично припокриващи се обстоятелства, които подлежат на доказване. С тази цел е предвидено и отпадане на задължението за подаване на такива декларации на друго основание във връзка със заеманата длъжност.

Прагът за деклариране е завишен от 5000 на 10 000, което ще позволи концентриране на усилията върху по-значимите случаи и постигане на целта за предотвратяване на корупцията по високите етажи на властта.

За осигуряване на по-пълна информация за имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности, е разширен кръгът на обстоятелствата, които те са длъжни да декларират. Сред новите обстоятелства са чуждо недвижимо имущество и чужди превозни средства, подлежащи на регистрация, на стойност над 10 000 лв., които лицето трайно ползва – т.е. повече от 3 месеца; и обучения, платени със средства на лицето, ако еднократната им стойност надхвърля 10 000 лв.

5. Промени в правилата за деклариране и за проверка на декларациите.

Както и досега, лицето декларира имуществото и доходите си, както и имуществото и доходите на своите съпруг/съпруга и ненавършили пълнолетие деца. Новост в закона е задължението за деклариране на имуществото и доходите и на лицето, с което задълженият е във фактическо съжителство. Това разрешение отговаря на практическото положение, при което все

повече хора живеят на съпругески начала без формално сключен брак. Законът предлага първата легална дефиниция на понятието в българското законодателство. Тя изисква съжителството на съпругески начала да е продължило повече от две години.

Предвидено е задължените лица да подават декларации при заемане на публична длъжност, ежегодно до 15 май, както и при освобождаване от длъжност. Новост е предвиденото изискване те да подават декларация и една година след освобождаването им. По този начин може да се проследи тяхното имуществено състояние след напускане на длъжността.

Важно нововъведение е при установяване на несъответствие при проверка на декларациите да се предоставя възможност на лицето да отстрани непълнотите и грешките в декларацията в 14-дневен срок.

6. Въвеждане на проверка на имущественото състояние за лицата, заемащи висши публични длъжности.

Проверката на имущественото състояние е уредена като единна процедура, но тя започва на различни основания в зависимост от това дали става дума за лица, заемащи висши публични длъжности, или за лица, привлечени като обвиняеми за определени престъпления.

Основанията за образуване на проверка на имущественото състояние на лицата, заемащи висши публични длъжности, са:

6.1. Несъответствие при проверката на декларацията за имущество и интереси, когато след предоставянето на възможност за отстраняване на непълнотите и на грешките продължава да е налице несъответствие на и над 20 000 лева между декларираните и установени обстоятелства.

6.2. Установен с влязло в сила решение конфликт на интереси.

6.3. Установяване на достатъчно данни за корупционно поведение в резултат на предварителна проверка на сигналите и медийните публикации.

Проверката на имущественото състояние почти изцяло стъпва на уредената в действащия Закон за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество проверка, като са прецизирани определени разпоредби на основата на практиката по приложението на закона.

Проверката се извършва в срок до една година от решението за образуването ѝ, като е възможно еднократно удължаване с още 6 месеца.

В рамките на проверката се прави анализ и оценка на имуществото на проверяваното лице, като в зависимост от резултатите докладът от проверката може да съдържа заключение за удължаване, прекратяване на проверката или за образуване на производство за отнемане на незаконно придобитото имущество.

7. Детайлна уредба на възможността за образуване на производство по сигнали и медийни публикации.

Законът урежда възможността Бюрото да действа по сигнали и медийни публикации, стига те да съдържат достатъчно данни за корупционно поведение. По този начин, от една страна, се засилва значимостта на сигналната функция на гражданите и медиите, а от друга – се създават гаранции срещу злоупотреби с това право, като се изисква достатъчно информация за конкретни нарушения. Предвидени са допълнителни гаранции срещу възможна злоупотреба – уреждане на задължителни реквизити на сигнала, утвърждаване на образец на сигнала, предварителна проверка на всички сигнали, за да се установи дали са налице достатъчно данни за образуване на производство по закона, уреждане на задължение за ръководството и за служителите на Бюрото да не предоставят информация относно лицата, по отношение на които са подадени сигнали или са образувани производства, преди тяхното приключване, както и да не изразяват публично становището си по отношение на висящи производства пред Бюрото. Всички сигнали, независимо дали са подписани, или не, подлежат на предварителна проверка. Следователно, водещо в уредбата на сигналите е не разграничението на подписани и неподписани, а на сигнали, съдържащи конкретни данни за твърдяното нарушение, индикиращи необходимост от позадълбочена проверка, и на сигнали, съдържащи твърдения, които не са подкрепени с надеждна информация.

8. Предвиждане на проверки за почтеност на инспекторите и периодична външна оценка на дейността на Бюрото.

Предвидените проверки за почтеност на инспекторите, както и уреждането на непреминаването на проверка за почтеност като основание за освобождаване от длъжността са гаранция, че в Бюрото ще работят личности с необходимия морален интегритет. Конкретното съдържание и процедурите за извършването на проверките за почтеност ще се определят от Бюрото, като те задължително ще включват и проверка на обстоятелствата, които се декларират по реда на закона. За първи път законодателството предвижда използването на полиграф като част от процедурата за проверка на почтеността – практика, която отдавна се прилага ефективно в редица държави.

Като гаранция за ефективност на работата на Бюрото е предвидено задължително провеждане на независима външна оценка на дейността на всеки 24 месеца. Оценката се извършва от партньорски организации със сходна дейност или от международни компании или организации, имащи опит в извършването на подобни оценки.

9. Усъвършенстване на уредбата в частта за конфликта на интереси.

В материята на конфликта на интереси в основни линии е запазен действащият режим, който е модерен и съобразен със съвременните правни модели. Извършените промени са по посока прецизиране на правилата и съобразяване с основната идея за създаване на орган, който да проверява лицата, заемащи висши публични длъжности. Запазва се правната конструкция на същината на конфликта на интереси като административно нарушение, като се детайлизират и прецизират част от съставите на нарушенията. Бюрото осъществява производство по конфликт на интереси по отношение на лицата, заемащи висши публични длъжности, а за служителите в администрацията проверката ще се прави от инспекторатите или от комисии от специално натоварени за това лица. Подобен модел е действал от 2009 до 2011 г. Целта е Бюрото да се концентрира върху лицата, заемащи висши публични длъжности, и да не „отчита“ дейност чрез по-незначителни казуси по отношение на служители, стоящи по-ниско в йерархията. Дава се детайлизирана уредба на отвода и на реда и начина за извършването му и отпада задължението за подаване на нарочна декларация за отвод. Уредена е възможност за устен отвод, стига да е надлежно протоколиран. Ново законодателно решение е с постановяването на решение за установен конфликт на интереси да се налага глоба в определен размер и едновременно с това да се постановява отнемане на облагата, придобита в резултат на конфликта на интереси. По този начин се спестява досегашният ред, при който първо се издава решение за установяване на конфликт на интереси и после, след като то влезе в сила след осъществения съдебен контрол, се издава наказателно постановление за налагане на санкции. Така се постига значителна процесуална икономия.

10. Усъвършенстване на разпоредбите, свързани с отнемане на незаконно придобито имущество.

На основата на практиката по приложението на закона са предложени изменения спрямо действащата уредба, насочени към разширяване на правомощията по отнемане на незаконно придобито имущество, в съответствие с предвиденото в Националната стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2015-2020 г.) и препоръките в докладите на Европейската комисия. В същото време се предлага да бъдат преодолените очертаващите се до този момент проблеми по отношение на прилагане на процедурата по гражданска конфискация, като това води след себе си и засилване на ефективността и ефикасността в тази област.

По-важните моменти в тази насока са:

- Уредени са възможности за снемане на обяснения от проверяваното и свързаните с него лица и за изискване на сведения от трети лица.

- Въведена е обратната доказателствена тежест, която е от ключово значение в производствата за гражданска конфискация. Направеното предложение в законопроекта в тази насока не е

самоцел, а е в изпълнение на констатации и дадени препоръки от страна на ЕК в последните доклади относно напредъка на България по Механизма за сътрудничество и оценка.

Също така, на основата на изследване, проведено в страните – членки на ЕС, по отношение на прилагането на „института на конфискацията“, е установено, че успешно в Австрия, Франция, Италия, Холандия, Швейцария, Дания, Ирландия и Великобритания се прилага обратната тежест на доказване като един от ефективните способи за борба с организираната престъпност и корупцията.

Не на последно място, предложението е и с оглед на това да се проверят твърденията на проверяваните лица в хода на осъществяваната проверка и да се предотврати производство в бъдеще, в случай че не са налице достатъчно доказателства за последващи действия по реда на този закон. Така се създават предпоставки да се предотвратят бъдещи разходи от страна на държавния бюджет по водене на съдебни процедури и заплащане на суми, дължими по издадени изпълнителни листове, както и водене на дела по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди от страна на проверяваните лица. Целта на обрънатата тежест на доказване е да се активизира участието на проверяваното лице в хода на проверката, както и да не се нарушават неговите права.

- Предлага се „значително несъответствие“ да бъде онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 120 000 лв.

Анализът на образуваните проверки след влизането в сила на сега действащия ЗОПДНПИ показва, че в общия случай несъответствието е в рамките на издръжката на тричленно семейство за 10-годишния период, или около 80 000 лв.

- Предлага се давността да спира от датата на започването на проверката. Целеният ефект е да се защити държавният интерес, тъй като съществува възможност правата на държавата за внасяне на иск за отнемане да се погасят по отношение на имущество, придобито в началото на проверявания период.

- Възможността Бюрото да може да сезира Националната агенция за приходите (НАП), като събраните по този закон доказателства запазват процесуалната си стойност в данъчното производство, ще доведе до повишаване събираемостта на вземанията от страна на държавата. В хода на проверката, образувана пред Бюрото, се установява финансовото състояние на проверяваното лице, а в случаите, когато проверката бъде прекратена пред Бюрото, поради несъответствието съобразно определения в закона праг, трябва да има законова възможност за сезиране на НАП за събиране на неплатени публичноправни задължения от проверяваните и свързаните с тях лица.

11. Прецизиране на разпоредбите, свързани с отговорността по закона.

Прецизирани са както съставите на административните нарушения, така и предвидените наказания, като е дадена възможност за по-голяма индивидуализация на наказанията в зависимост от особеностите на всеки отделен случай.

12. Създаване на условия за проверка на интегритета на всички лица, заемащи публични длъжности.

С § 2 на Допълнителните разпоредби уредената в закона система за деклариране е разпростряна и върху други категории лица, като е предвидено, че декларациите се подават пред органа по избора или назначаването, а проверката се прави от съответния инспекторат или от комисия от специално назначени служители с такива функции. Това означава, че тези лица ще подават същите декларации, но ще бъдат проверявани по друг ред, посочен в наредба на Министерския съвет. Уредени са съответни отклонения от процедурите пред Бюрото, предвиждащи по-облекчен ред, както и намалена публичност по отношение на декларациите в частта за имуществото с оглед на рисковете от възможни злоупотреби с тази информация, особено в по-малките населени места. Предвидена е възможността Бюрото да дава методически указания.

13. Уреждане на задължение за оповестяване на срещите със заинтересовани лица и организации.

Предложени са промени в Закона за администрацията, с които за лицата, заемащи висши позиции в изпълнителната власт – членове на правителството, ръководители на агенции и комисии, областни управители, кметове и техните заместници, се въвежда задължение за оповестяване на информация за срещите със заинтересовани лица и организации. Това е добра европейска практика, закрепена в Решение на Европейската комисия от 25 ноември 2014 г., относно публикуването на информация за срещи между членовете на Комисията и организации и самостоятелно наети лица. Задължението е свързано с оповестяване на съответната интернет страница на всеки две седмици на срещите, които лицата са провели с организации и лица по въпроси в кръга на тяхната компетентност. Всички останали срещи не подлежат на оповестяване. Целта на тази разпоредба е да се създаде прозрачност, почтеност и равенство на достъпа до процесите на вземане на решения и провеждане на публични политики. Откритостта и прозрачността са гарант за повишаване на общественото доверие в институциите.

14. Влизане в сила на закона.

Предвидено е законът да влезе в сила в 6-месечен срок след обнародването му. Единствено разпоредбите, свързани със състава и конституирането на Бюрото, влизат в сила 3 дни след обнародването, което ще даде възможност да се обезпечи кадровото и ресурсното осигуряване на новия орган, с оглед на качествено изпълнение на тези задължения. До влизането в сила на закона в цялост ще се прилагат разпоредбите на

отменените закони, като правомощията на органите по тези закони ще се упражняват от Бюрото.

С приемането на проекта на закон ще се създадат условия за изграждане на ефективна система за превенция на корупцията, която да гарантира, че лицата, заемащи висши публични длъжности, изпълняват правомощията или задълженията си честно и почтено при спазване на Конституцията и законите на страната и в интерес на гражданите и обществото. Ще се създадат и условия за по-голяма ефективност на дейността по отнемане на незаконно придобито имущество.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

